Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ

Ўзбекистон Комунистик партияси Марказий Қўмитасининг рўзномаси

1991 йил 5 июль ЖУМА № 128 (5.170) БАҲОСИ 8 ТИЙИН

1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган ♦ Ҳафтада беш марта чоп этилади

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

3 июль куни КПСС Марказий Комитети Бош котиби М. С. Горбачев раислигида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлиси бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги пленумини шу йил 25 июлда чақириш ҳақида қарор қабул қилинди. Пленум КПСС дастури лойиҳаси ҳамда уни муҳокама қилиш соҳасида партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисидаги масалани кўриб чиқади.

Пленумда КПСС Марказий Комитетининг Бош котиби М. С. Горбачев маърузачи этиб тасдиқланди.

Марказий Комитет Сиёсий бюроси мамлакатдаги ишчилар ҳаракатида КПСС-нинг позицияси тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. Муҳокамада КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари М. М. Бурокявичюс, С. И. Гуренко, Г. И. Ерей, И. А. Каримов, А. Н. Малофеев, Ю. А. Прокофьев, А. П. Рубикс, КПСС Марказий Комитетининг котиби В. А. Купцов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Бош вазирининг биринчи ўринбосари В. Щербаков қатнашдилар. М. С. Горбачев бу масаланинг муҳокамасини якунлади.

Бўлиб ўтган фикрлашув эътиборга олиниб қарор қабул қилди, бу қарор партия матбуотида эълон қилинади.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси янги Иттифоқ шартномаси тўғрисидаги масалага доир баёнот қабул қилди.

КПСС Марказий Комитетининг матбуот маркази.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИНИНГ ЯНГИ ИТТИФОҚ ШАРТНОМАСИ ТЎҒРИСИДАГИ МАСАЛГА ДОИР БАЁНОТИ

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси янги Иттифоқ шартномасининг лойиҳасини мамлакатдаги оғир сиёсий ва иқтисодий тангликни бартараф этиш, миллатлар ва фуқароларнинг тотувлигига эришиш учун асос деб билади. Шартноманинг имзоланиши халқларнинг 1991 йил 17 мартдаги референдумда ССР Иттифоқини сақлаб қолиш ва янгилаш борасидаги хоҳиш-иродасини ифодалайди.

Айни вақтда Марказий Комитет Сиёсий бюроси янги Иттифоқ шартномаси теварагидаги сиёсий кураш шашти пасайиш ўрнига ҳатто кескинлашиб бораётганлиги хусусида жиддий ташвишланмоқда. Баъзилар уни жумҳуриятларни мустақилликдан маҳрум этиш деб билмоқдалар, бошқалар эса, аксинча, унинг имзоланишини Иттифоқнинг парчаланиши, давлатнинг ҳалокати билан боғламоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси шартномани тузишни пайсалга солиш вазиятни баттар беқарорлаштиришга олиб боради ҳамда миллион-миллион совет кишиларини янги мушкулотлар ва маҳрумликларга дучор этади, деб ҳисоблайди, барча партия ташкилотларини, ҳар бир коммунистни бу масалада фаол мавқеда туришга, кенг афкор оммани шартномани тезроқ имзолаш фойдасига шакллантиришга чақиради.

Ягона кўп миллатли давлат, Иттифоқ федерациясини янгилаш йўлида халқларнинг дўстлиги ва ҳамкорлиги — мамлакат барча фуқароларининг ишончли келажагидир.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси.

ЖУМҲУРИЯТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ БИЛАН УЧРАШУВ

3 июль куни СССР Президенти тўққиз жумҳуриятнинг раҳбарлари билан учрашди. Учрашув қатнашчилари 23 апрель куни Ново-Огаревода қабул этилган баёнотга содиқ эканликларини ва мамлакатдаги вазиятни барқарорлаштириш борасидаги ишни давом эттиришга, тангликка қарши дастурни амалга ошириш соҳасида жумҳуриятларнинг куч-ғайратларини бирлаштиришга тайёр эканликларини тасдиқладилар.

Учрашув иштирокчилари жумҳуриятларнинг Олий Кенгашлари маъқуллаган Иттифоқ шартномасининг тезроқ имзоланиши, жумҳуриятларнинг жипслик билан ҳаракат қилишга азму қарорлари барча халқларнинг манфаатларига мос бўлиб тушади, мамлакатдаги ислоҳатларни давом эттиришнинг ишончли кафолати бўлади, деган якдил бир фикрга келдилар.

Учрашувда СССР Бош вазири В. С. Павлов қатнашди.

М. С. Горбачев Б. Н. Ельцин ва И. С. Силаев билан РСФСРга тааллуқли аниқ масалаларни муҳокама қилди.

(ТАСС).

ФАОЛЛАР ЙИҒИЛИШИ

Фарғона вилоят партия-хўжалик фаолларининг йиғилиши бўлди. Бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида аҳолини ижтимоий ҳимоялаш тўғрисида Фарғона вилоят партия комитетининг биринчи котиби, халқ депутатлари вилоят кенгашининг раиси Ғ. Ф. Фозилов маъруза қилди.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиби К. Юсупов нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

КЕНГАШЛИ ТЎЙ ТАРҚАМАС

Баҳор фасли ва июнь ойининг бошларида бўлган жала, кучли довуллар, тошқинлар Наманган вилояти деҳқончилик-саноат мажмуига катта зарар етказди. Бундай шароитда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши барча бўғинлари, барча тармоқлари ишини аниқ йўлга қўйиш ниҳоятда муҳимдир. Вилоят қишлоқ хўжалик ходимларининг Учқўрғон районидаги «Янгиобод» жамоа хўжалигида бўлган кенгашида шу ҳақда гап борди.

Кенгаш олдидан Тошкентдан келган қишлоқ хўжалик мутахассислари далалар, чорвачилик фермалари, боғлар ва узумзорлардаги ишларнинг аҳволи билан танишдилар. Жумҳурият қишлоқ хўжалик вазири М. Ю. Исломов ана шу танишиш натижалари тўғрисида йиғилганларни хабардор қилди. Вилоят деҳқонлари табиий офатларнинг оқибатларини тугатиш юзасидан катта иш қилганликлари таъкидланди. Айни вақтда ҳосил тўплаш учун яхши шарт-шароит яратиш мақсадида ўсимликларни ифатли парваришлаш зарурлиги, бой берилган фурсатнинг ўрнини қоплаш кераклиги тўғрисида ҳам алоҳида гаплар бўлди.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси Раисининг биринчи ўринбосари И. Ҳ. Жўрабеков, халқ депутатлари Наманган вилоят Кенгашининг раиси, вилоят партия комитетининг биринчи котиби Б. Ж. Ҳакимов сўзга чиқдилар.

(ЎзТАГ).

ҲАММА НАРСА ЎЗИМИЗДА БЎЛСИН

Халқнинг истеъмол молларига бўлган талаб-эҳтиёжини қондириш долзарб вазифалардан биридир. Бу борада енгил саноат ходимларининг ўрни салмоқли. Олтиариқ ноҳиясидаги «Шаҳноз» трикотаж фабрикасининг 1-филиали жамоаси ютуқларни кўпайтириш йўлида астойдил меҳнат қилмоқда. Илғор тўқувчи Матлубахон Исмоилова қўлдан чиқарган кийим-кечаклар юқори сифати, пишиқ-пухталиги билан ажралиб туради. У ойлик топшириқларни 130—140 фоизга уддалаётир.

СУРАТДА: моҳир тўқувчи М. Исмоилова иш устида.

Ҳ. МЕЛИБОЕВ олган сурат.

●

Бозор иқтисодиёти бугун барча соҳада ўз ҳукмини ўтказаяпти. Жамиятда юзага келган иқтисодий танглик ҳар бир имкониятдан оқилона фойдаланишни, ақл ва тадбир билан иш юритишни тақозо этаяпти. Тўрақўрғон районида озиқ-овқат комбинати ташкил этилганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Шунга қарамасдан корхона ўз йўлини топди, харидорлар ишончини қозонди. Ҳозир бу ерда 60 хилдан зиёд қандолатчилик ва нон маҳсулотлари тайёрланмоқда. Яқин келажакда уларнинг турини янада кўпайтириш кўзда тутилган.

СУРАТДА: ўз касбининг устаси Ғафуржон Ваҳобов.

А. КОВТУН олган сурат.

АҲОЛИ МАМНУН

Ульянов районидаги 18-давлат хўжалигида мўъжазгина ғишт цехи мавжуд. Бултурнинг ўзида аҳолига 3 миллион дона ғишт сотилди. Бу йил ҳам маҳсулот эгасиз қолаётгани йўқ. Ҳар дона ғиштнинг нархи беш тийинга тўғри келаяпти. Корхонада 31 нафар киши меҳнат қилади. Ҳар бир ходимнинг ойлик маоши 250—300 сўмни ташкил этмоқда.

Айни саратон палласида цехда иш қизғин. Ҳар куни 25—30 минг атрофида хом ғишт қуйилмоқда. Асад Уринов, Жўра Холмирзаев, Майдон Очилов сингари ишчилар бу борада намуна кўрсатаяптилар.

ХЎЖАЛИКДА ТЕГИРМОН

«Қашқадарё» давлат хўжалигида тегирмон қурилиб, фойдаланишга топширилди. Бу ишнинг ташаббускори оддий электромонтёр Муродхон Олимовдир. У тегирмонни барпо этишда хўжалик устахонасидаги чиқитга чиқарилган ускуналардан фойдаланди. Мўъжаз дастгоҳнинг иш қуввати саккиз соатда бир ярим тонна ун ва ёрма тайёрлашга мослаштирилган.

Хўжалик маъмурияти Президент фармонига қатъий амал қилаяпти. Жорий йилда етиштириладиган 1400 тонна доннинг бир қисми аҳолига сотилади. Бу тегирмоннинг узлуксиз ишлашини таъминлаши шубҳасиз.

БИР ҲОВУЧ ДОН

Бригада етакчиси Оймурод Кўчаров бир ҳовуч донни кафтига олиб, изоҳ берди: «Ака, бу бизнинг ризқу-рўзимиз. Ҳосил кутганимиздан зиёда бўлди. Энди бизни бозор иқтисоди тангликлари ҳам қўрқита олмайди. Чунки ғалла билан биринчи навбатда қишлоқ аҳолисини таъминлаймиз».

Райондаги «III Интернационал» давлат хўжалиги ғаллачилик бригадаси бошлиғи Оймурод Кўчаров муболаға қилаётгани йўқ. Ҳар гектар ердан 42 центнердан ҳосил олинмоқда. Бу белгиланганидан 15 центнер кўпдир. Ғалла ўримида Бахтиёр Кўчаров, Тўрақул Қўйлиев, Бахтиёр Чўлиев каби комбайнчилар зўр ғайрат кўрсатишаяпти.

Б. КАМОЛОВ,
Ульянов райони.

БОЗОР ШАРОИТИДА КИЧИК КОРХОНАЛАР

Эндиликда хўжалик юритишнинг эски усули — маъмурий-буйруқбозлик йўли билан аҳволни ўнглаб бўлмайди. Давр иқтисодиётни мустаҳкамлаш, халқ моддий турмушини яхшилашнинг янги имкониятларини излаб топишни тақозо этмоқда. Бу борада Ёзёвон ноҳиясидаги Охунбобоев номли жамоа хўжалигида тилга олса арзийдиган ишлар кўп. Жамоа хўжалиги раҳбарлари, мутахассислари шуни ҳисобга олиб, иқтисодий-ижтимоий вазиятни мўътадиллаштириш чораларини кўрмоқдалар.

Қайта қуриш, ошкоралик шарофати билан деҳқон кўксига шамол тегди. Бу, албатта, қувончли ҳол. Жамоа хўжалиги 1700 гектар экин майдонига эга. 3 мингдан зиёд кишига тақсимлайдиган бўлсак, 50 сотихдан тўғри келади. Хўжаликнинг бир йиллик даромади ўртача 8 миллион сўм. Бу ҳар бир колхозчига ўртача 2 минг сўмдан тўғри келади. Даромад солиғи ошиши муносабати билан йиллик иш ҳақи янада камайиши мумкин. Айтинг-чи, ҳозирги шароитда ана шу маблағ билан тирикчилик қилиб бўладими?

Меҳнаткаш чўнтаги пул кўргандагина хўжалик иқтисодиётининг мустақиллиги таъминланади. Охунбобоевликлар бу борада қишлоқни саноатлаштиришга катта умид боғлашаяпти. Кичик корхоналар қуриш тажрибаси амалда ўзини оқлаётганлигини таъкидлашга ҳожат бўлмаса керак. Кейинги икки йил мобайнида хўжалик ҳудудидаги Қоратепа қишлоғида хом ғишт, асфальт ишлаб чиқариш ҳамда атлас тўқиш цехлари ташкил қилинди. Айни кунда улар билан ёнма-ён Ёзёвон маҳаллий саноат корхонасига қарашли гилам ва жемпер тўқиш цехлари ҳам фаолият кўрсатаяпти. Ана шу мақсадлар учун 200 минг сўмдан зиёд маблағ сарфланди.

Эндиликда кичик корхоналар хўжалик иқтисодини мустаҳкамлашга сезиларли таъсир кўрсатмоқда. Жумладан, асфальт цехини ташкил этиш учун 52 минг сўм сарфланган бўлса, 1989 йилдаёқ унинг ўрни қопланиб, 95 минг сўм соф даромад олинди. Хом ғишт ишлаб чиқариш цехи ҳақида ҳам шундай дейиш мумкин. Қисқа давр мобайнида у хўжаликка 36 минг сўм фойда келтирди.

— Кичик корхоналарни ташкил этишдан асосий мақсад,— дейди бошқарув раиси Усмонали Тўраев, — қишлоқ аҳолисининг моддий аҳволини яхшилашдир. Ҳозирги кунда маҳаллий саноат тармоғида 125 киши меҳнат қилмоқда. Келгусида бу корхоналар сонини яна кўпайтирмоқчимиз. Жумладан, Марғилон ипакчилик бирлашмаси билан шартнома туздик. Айни кунларда 30 нафар йигит-қизлар бу ерда янги касб сир-асрорларини ўрганишаяпти. Қоратепа қишлоғида корхона филиалини очиш учун бино ажратдик. Ҳозир таъмирлаш ишлари олиб борилаяпти. Ўрта мактабларни битирган ёшлардан яна 90 нафарини касб ўргатиш учун юбормоқчимиз. Зеро қишлоқ келажаги, иқтисодиётимиз равнақи асосан улар қўлидадир.

Ўтган икки йил мобайнида хўжаликда асосан хом ғишт ва асфальт ишлаб чиқариш корхоналари фаолият кўрсатди. 330 минг сўм соф фойда олинди. Атлас тўқиш цехи ҳали тўлиқ ишга тушгани йўқ. Келажакда у йилига 30—35 минг сўм қўшимча даромад келтириши кутилмоқда. Кичик корхоналарни ривожлантиришга жиддий эътибор берилаяпти. Бунинг самараси қуйидаги рақамлардан ҳам кўриниб турибди. Жорий йилда асфальт ишлаб чиқариш цехида 11 минг 597 тонна маҳсулот тайёрлаш режалаштирилган. Бу 350 минг сўм қўшимча даромад демакдир. Соф даромад 154 минг сўмни, рентабеллик даражаси 87 фоизни, меҳнат унумдорлиги киши-кунига 48 сўмни ташкил қилади. Ҳар бир ходимнинг маоши ўртача 400—450 сўмга етиши мўлжалланмоқда. Хом ғишт ишлаб чиқарувчи цех 39 минг сўм соф даромад келтиради. Рентабелликни 40 фоизга, меҳнат унумдорлигини киши-кунига 16 сўмга етказиш кўзда тутилаётир.

Гилам ва жемпер тўқиш цехларида 40 хотин-қиз меҳнат қилишади. Хўжалик бу кичик корхоналарни ташкил этиш учун Ёзёвон маҳаллий саноат корхонасига умумий қиймати 23 минг сўмлик бинони текинга берди. Қишлоқ ёшларини иш билан таъминлашнинг ўзи хўжалик учун катта гап. Буни айтиб ўтирмаса ҳам бўлади. Цехда тўқилган дастлабки гиламлар Хонобод қишлоқ матлубот жамияти билан тузилган шартномага асосан савдо шохобчаларига жўнатилмоқда.

Бозор иқтисодиёти шароитида омилкорлик, тадбиркорлик билан иш юритишнинг аҳамияти беқиёс. Охунбобоевликларнинг асосий мақсади қишлоқда саноат корхоналарини кўпайтириш, аҳолини тўлиқ ишга жалб қилиш орқали турмуш маданиятини юксалтиришдан иборат. Бу борада улардан ибрат олса арзийди.

Б. РАҲМОНОВ.

УСТОЗ ШАРОФАТИ

Умрни оқар дарёга қиёс қилишганича бор. Қилич Хотамов илк бор қурилиш майдонига ийманибгина кириб келганида оддий, ғўр бир йигит эди. Ўшандан бери 15 йил ўтибди. Эсида: бу ерда ишлаётганлар кўзига ғайритабиий кўриниб, ўзини ўнғайсиз сезар, «шулардек эплаб кета олармиканман», деган ўй безовта қиларди уни.

Бегмон Қўзиев, Қувон Давлатов, Болта Холбўтаев сингари тажрибали қурувчилар Қилични ўз қадрдонларидек очиқ чеҳра билан қарши олишди, эътибор кўрсатишди.

— Қадаминг қутлуғ бўлсин, ука,— деди Б. Қўзиев. — Қурувчилик касби оғир, лекин фахрли. Ёшсан, бизларга етиб олиб, ўзиб ҳам кетасан. Ҳа, ишонавер...

Қилич Хотамов шу куни қурувчилар билан бирга бўлди, ака-укалардек аралашиб-элакишиб ишлади, бинокорлик касбининг қадри, сиру синоати ҳақидаги ҳикояларни тинглади. Қишлоқ жойларида мактаб, боғча, ҳаммом, клуб каби маданий-маиший хизмат тармоқлари барпо этиб, ўзаро мусобақада илғорликни қўлдан бермай келаётган бригада жамоаси яна бир кишига кўпайган эди. Саккиз азамат қурувчи Қ. Хотамовдан қўлдан келган ёрдамни, маслаҳатни аямадилар.

Шогирд ҳам ўқувли экан: тиришиб ишлар, бир марта кўрган-эшитганини эслаб қолар, топширилган вазифани қойилмақом қилиб уддаламагунча тиниб-тинчимасди. Интилганга толе ёр. Қ. Хотамов устозлар ўгитига амал қилиб, бир йил ичидаёқ етарли тажриба ва кўникма тўплади. Малакали қурувчилар қаторига қўшилди.

Кунлардан бирида кутилмаган воқеа юз берди: ҳе йўқ, бе йўқ, ўзаро кенгашиб, уни бригадирликка сайлашди.

— Акалар. ишонч учун раҳмат,— деди эсанкираб қолган Қилич.—Лекин очиғини айтсам, сизларга етакчи бўлишга ёшлик қиламан. Ҳали ўзим кўп нарса ўрганишим керак...

— Ақл ёшда эмас, бошда, — эътирозга эътироз билан жавоб қилди Болта Холбўтаев.— Биз ҳамиша ёнингдамиз. Бир-биримизни тушунсак, ўзаро аҳил бўлсак, бас. Хуллас сени маъқул кўрдик. Ҳисоб-китобни биласан. Бу ёғи ўзингга боғлиқ.

Ҳамжиҳатликда ҳикмат кўп. Қурилиш суръати ва сифатини ошириш учун астойдил меҳнат қилинди, ички имкониятлар излаб топилди. Натижада бригада жамоаси Пахтачи районидаги 173-механизациялашган кўчма колоннадагина эмас, балки «Узагрострой» бирлашмаси бўлинмалари ўртасида ҳам тилга тушди, илғорлар сафига қўшилди.

— Коммунист Қилич Хотамов етакчилик қилаётган жамоа бугун коллективимиз фахрига айланган,— дейди кўчма колонна партия ташкилотининг котиби Сайдулла Абдуллаев. — Маданий-маиший хизмат бинолари ўз муддатида фойдаланишга топширилаётир. Унумли ишлаш, қурилиш материалларини тежаш, юқори самарадорликка эришиш диққат марказида. Бундан аввало қурувчиларнинг ўзлари манфаатдор. Тежаб қолинган ҳар бир сўмнинг тенг ярми устама маош сифатида уларнинг чўнтагига тушади.

Дарҳақиқат, шундай. 1990 йилда бригада жамоаси 72 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга ошириб, белгиланган режани 144 фоизга бажариб, 2000 сўмликдан зиёд хом ашёни тежаб қолганди. Бу, шубҳасиз, фидокорона меҳнат ва изланиш самарасидир. Жорий йил режаси янада катта. 75 минг сўмлик қурилиш-монтаж юмушларини уддалаш мўлжалланган. Шу мақсадда ҳар дақиқа ҳисобда тутилиб, уюшқоқлик билан тер тўкилаяпти. Қурувчилар зиммадаги масъулиятни тўла ҳис этишаётир. Бу йил улар Охунбобоев номли жамоа хўжалигида 140 ўринли болалар боғчаси, 447 ўринли мактаб, 10 та турар жой, К. Маркс номли жамоа хўжалигида енгил автомашиналарга хизмат кўрсатадиган кичик корхонани қўлдан чиқаришлари керак. Дастлабки натижалар қувончли. Ярим йиллик режа 140 фоизга адо этилиб, ваъда зиёдаси билан уддаланди.

Б. ШАМСИЕВ.

ЎРИМ ТУГАЛЛАНДИ

Сирдарё районидаги Ленин номли жамоа хўжалигининг Азиз Латипов бошлиқ бригадаси ғаллакорлари бултур кузда 25 гектар майдонга арпа экишганди. Эрта баҳордан ёш ниҳоллар агротехника қоидалари асосида парвариш қилинди. Бунда, айниқса, тажрибали сувчи Азим Худобердиев катта ҳисса қўшди. Ўрим-йиғим пухта тайёргарлик билан бошланди. Муҳим иш намунали ташкил этилиб, қисқа муддатларда тугалланди. Ғаллазордаги бор ҳосилни нобуд қилмай саранжомлаб олишда комбайнчи Турсунбой Эминжонов ўрнак кўрсатди.

— Ҳар гектар ердан 25 центнер ўрнига 30 центнердан ҳосил йиғиштириб олдик, — деди бригадир. — Эндиликда бўшаган майдонлар такрорий экин экишга сифатли тайёрланмоқда.

А. БУРЛИЕВ.

ТЕР ТЎККАН МУРОДИГА ЕТАДИ

Қишлоғимизда ёш болалар ҳам чорвага ихлос билан қарашади. Жониворларни очиқ ҳавода яйратиш, ўт ташиб келтириш улар зиммасида. Молларни қачон суғориш, озиқлантиришни яхши билишади. Хонадонингиздаги икки сигир, бузоқ ва ўнга яқин қўй болаларни чарчатиб қўймайдими?—дея саволга тутишади. Асло. Агар жониворлар бўлмаганда болалар бўш вақтларини беҳуда ўтказишарди. Бу муҳим ишнинг тарбиявий аҳамияти катта. Оила аъзолари юмушларни тақсимлаб олишган. Кимнинг сигири кўп сут берса, қўйи кўп семирса, совлиғи эрта қўзиласа, шунинг оғзи қулоғида. Барчамиз мол парваришлаб, ўзимизга ва давлатга катта фойда келтираётганимизни яхши англаяпмиз. Сигирларни соғишда қизларим Дилбар ва Дилором ҳамиша мададкор.

Ўзбекистон ССР Президенти фармонига биноан шахсий ёрдамчи хўжаликларда қишлоқ хўжалик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга алоҳида эътибор берилаяпти. Ҳар ким имкониятига яраша мол асраяпти. Колхоз озуқадан ёрдамлашяпти. Бироқ ҳеч қачон давлатга кўз тикиб ўтирмаслигимиз керак. Айни кунларда ем-хашак жамғаришда фаол иштирок этаяпмиз. Муҳим ишда қариндош-уруғлар ҳам ёрдамлашишяпти.

Сигирлардан соғиб олинаётган сутнинг 4 литри оила эҳтиёжини қондиради. Қолганини хўжаликка топширамиз. Бир йилда ўрта ҳисобда 2,5 тонна сут топширишга эришмоқдамиз. Меҳнатга яраша даромад қилаяпмиз. Оиламизда тўкин-сочинлик. Йил бошидан буён сотилган сут 50 тоннадан ортди.

Шахсий хўжаликда чорвачиликни ривожлантиришнинг ўзига хос қийинчиликлари бор. Бахтга қарши барча оилага бирдек ғамхўрлик қилинмаяпти. Қишлоқ Шўроси, хўжалик раҳбар ва мутахассислари баҳамжиҳат ишлашлари керак. Яқинда оила аъзоларим билан маслаҳатни бир ерга қўйдик. Шу йилнинг иккинчи ярмидан парранда боқишни ҳам йўлга қўямиз.

О. ҲОТАМОВ,
Янгийўл районидаги «Партия XXI съезди» жамоа хўжалиги аъзоси.

Офат юз берган жойда

БАРДОШИНГГА БАЛЛИ, БОБОДЕҲҚОНИМ!

Деҳқон қуруқ ерга уруғ ташлаб, ундан ризқ-рўз ундиради. Умр бўйи яхши ният билан меҳнат қилади. Бирор йил йўқки, у машаққат чекмаган бўлсин. Қишнинг чўзилиб кетиши ҳам, баҳорнинг серёғин келиши ҳам ёхуд ёз ва кузда ноқулай вазиятлар бўлиши ҳам унга ҳеч гап эмас. Бундай пайтларда табиат инжиқликларини босқичма-босқич мардона бартараф этган омилкор деҳқоннинг юзи албатта ёруғ бўлади.

Наманган вилояти далаларини кезганимизда мураккаб вазиятларда тадбиркорлик билан иш юритиб, мўл ҳосил етиштираётган аллома деҳқонлар билан учрашдик. Улар байрамлар ойи — май қишлоқ кишиларини ташвишларга кўмиб юборганлигини таъкидладилар. Мўл ҳосил заҳматкашлари саратоннинг илк кунларида ҳам об-ҳаво авзойига қараб ишламоқдалар. Маълумки, 18, 24, 28 май ва 6 июнда кутилмаган табиий офатлар рўй бериб, хонадонлар, йўл-кўприклар, хўжалик, корхона, муассаса бинолари, катта-катта экин майдонларига зарар етди. Айниқса тоғолди минтақасида жойлашган Тўрақўрғон, Чуст, Косонсой ва бошқа районлар аҳолиси бошига катта қийинчиликлар тушди.

— Хурсанд кунларингизда дўст қадрига етмаслигингиз мумкин, — дейди Тўрақўрғон район ижроия қўмитаси раиси Омонилла Исматиллаев. — Танг қолиб, ташвиш чекаётган пайтингизда дўстлару яқинларингизнинг ширин сўзи, ёрдами жонингизга оро кираркан. Бунга яқинда яна бир бор ишонч ҳосил қилдик. Кексаларимизнинг таъкидлашларича, ўтган 30—40 йил мобайнида бундай оғир табиий офатга дуч келинмаган. Ёғингарчилик, сел, дўл, жала, кучли шамол бўлиши оқибатида Тўрақўрғон шаҳри, Холматов, Ёртепа, Сайрам қишлоқлари аҳолиси бошига кулфат тушди. Биргина 18 май куни район бўйича 8 минг гектарга яқин пахтазор, 1.100 гектардан ортиқ маккажўхоризор, 182 гектар сабзавот, 230 гектар полиз, 82 гектар қизилча шикастланди. 1.438 гектар ердаги ғўзани лойқа босди. 244 гектар ерга маккажўхори қайта экилди. Мевазор ва токзорлардаги ҳосилнинг тенг ярми нобуд бўлди.

Дарҳақиқат, ижроқўм раиси таъкидлаганидек, Тўрақўрғонда жала ва дўлдан зарар кўрмаган биронта хонадон қолмади. 27.650 киши ноқулай об-ҳаводан азият чекди, 440 қути қурт уруғи нест-нобуд бўлди. 941 хонадон бошпанасидан ажралди. Калинин номли, «Москва», «Қизил Октябрь», «Намуна», «Тўрақўрғон» жамоа ва давлат хўжаликлари талафот кўрди. Таъкидлаш жоизки, табиий офатдан сўнг район партия комитети ва район Кенгаши ижроия қўмитаси вазиятни кўриб чиқиб, қатор тадбирлар белгилагач, амалий ишга киришилди. «Машъал» рўзномаси ва маҳаллий радио орқали кўрилаётган чоралар юзасидан мунтазам ахборотлар бериб борилди. Вилоят партия қўмитаси раҳбарлигида тузилган штаб аҳволдан тез-тез хабар олиб, ёрдамини аямади.

Ҳали биринчи табиий офат оқибатлари тугатилмасдан орадан кўп ўтмай яна такрорланиши кишиларни эзиб юборди. Район бўйича ялпи сафарбарлик эълон қилинди. Хонадонма-хонадон юрилиб, аҳвол чуқур ўрганилди. Ерлар қаричма-қарич кўздан кечирилди. Район бўйича 31 миллион 400 минг сўм миқдорида зарар кўрилганлиги аниқланди.

Эл бошига ташвиш тушганда ҳимматли одамлар кўпчиликка бош бўладилар. Талафот кўрган 5 минг 788 та хонадон (улардан 207 таси қаттиқ зарарланган) эртасигаёқ ёрдам ола бошлади. 67 та янги уй қуришга киришилди. Вилоятдаги барча қурилиш ташкилотлари, қўшни Чортоқ, Янгиқўрғон, Чуст районларидан кўмакка келдилар. Вақти-вақти билан штаб йиғилишлари ўтказилиб, вазият таҳлил қилиб турилди. Ҳозирга қадар 20 га яқин янги уй қурилиб, одамлар уларга кўчиб кирдилар. Бугун-эрта яна шунча хонадон турар жойли бўлади. Қисқаси, июль ойида мўлжалдаги барча уйлар барпо этилади.

Тиғиз дамларда райондаги барча ғишт заводлари, жамоалар табиий офат оқибатларини тугатишда астойдил ёрдам бераяптилар. Биз бўлган кунларгача (26 июнь) 900 минг дона пишиқ ғишт, 479 тонна цемент, 586 куб метр ёғоч, 250 кубметр бетон, 14.000 дона шифер ва бошқа қурилиш материаллари етказиб берилган экан.

Тўрақўрғонликлар қайғуси ҳеч кимни бефарқ қолдирмади. Республика «Наврўз» ва болалар жамғармаларидан, вилоятдан катта миқдорда маблағ ажратилди. Айниқса уйсиз қолиб, кийим-бошлари селда оқиб кетганларга катта ёрдам берилди. Хайрия жамғармасидан 75 минг сўм тарқатилди. Район аҳолисига давлат қурилишидан 100 минг, вилоятдан 250 минг, Президент фармони бўйича 1,5 миллион сўм ажратилди.

Шахсий турар жой ва томорқа эгалари офат билан юзма-юз курашдилар. Давлат ва жамоа хўжаликларида 4—5 мартадан қатқалоқлар юмшатилди. Ягоналаш, кўчатлар бутлигини таъминлаш, ғўза ривожидаги кечикишни тугатиш бирбирига боғлаб олиб борилаётир. Зеро бу йил 25 минг тонна пахта етиштириш мўлжалланган. Айтишгагина осон. Бироқ кучли ирода, омилкорлик туфайли офат оқибатлари бартараф этилмоқда.

— Ҳали мен ёшман, — дейди Ёртепа қишлоғида истиқомат қилувчи байналмилалчи жангчи Давлат Ҳайдаров. — Лекин ҳаётда озми-кўпми қийинчиликларни кўрдим. Май ва июнь ойларида рўй берган табиий офат хонадонимизни ҳам четлаб ўтмади. Меҳри дарё одамларга раҳмат. Жумҳуриятимиздаги мутасадди ташкилотлар ва Туркистон ҳарбий округидан келган юз нафарга яқин турли миллатларга мансуб аскарлар бизга яқиндан ёрдам бераяптилар. Уйимиз биринчилар қатори қайта тикланди. Бу халқларимизнинг фидоийлиги, дўст бошига ташвиш тушганда кўрсатадиган ҳимматидан нишонадир.

Соттихон Қирғизбоева ҳам янги уйга кўчиб кирганлигини миннатдорчилик билан изҳор этди. Умуман Ёртепа қишлоғида жами 12 та уй янгидан тикланмоқда. Яқин кунларда уларнинг ўнтаси эгаларига топширилади. 22 та хонадонда таъмирлаш бормоқда.

Биз Шарофатхон Ҳомидова хонадонида ҳам бўлдик.

— Олди айвонлик уйимиз, молхона ва ипак қурти боқилган хонани сел олиб кетди, — дейди у. — Дастлаб эсанкираб қолдик. Лекин бизни ёлғиз қолдиришмади. Район сув хўжалиги бошқармасидан ёрдамга етиб келган И. Умрзоқов бошлиқ қурувчилар янги уйни битказиш арафасида турибдилар. Бизга ҳар тарафлама ғамхўрлик кўрсатишмоқда. Яхшиларга минг раҳмат.

Кексалик гаштини сураётган Тожихон Исломова хонадони ҳам офатга дучор бўлди. Омборхона, молхонани сел олиб кетди. Бундай жабрдийдалар биргина Ёртепа қишлоғида 1.054 та хонадонни ташкил этди. Вилоят моддий ёрдам жамғармаси 25 кишига 500 минг, Қизил Ярим ой жамияти 10 кишига 500, область болалар жамғармаси 15 кишига 2500 сўм ажратди.

«Қизил Октябрь» жамоа хўжалигининг 608 гектар пахта майдони бор. Табиий офат натижасида унинг 240 гектарига экин қайта экилди. Қолган майдонлардаги ғўзалар катта қийинчиликлар эвазига тиклаб олинди.

Табиий офат қатор муаммоларни келтириб чиқараяптики, улар район, вилоятда эмас, балки жумҳурият миқёсида ҳал этилиши лозим. Масалан, Тўрақўрғондаги аҳволни чуқур ўрганган мутахассислар бир гектар ерни қайта экишга 600 сўм кетишини таъкидладилар. Суғурта ташкилоти эса атиги 315 сўмдан маблағ ажратмоқда. Республика Қишлоқ хўжалиги вазирлигидаги мутасаддилар бу борада амалий ёрдам берсалар, мақсадга мувофиқ бўларди. Яна бир муаммо. Томорқа хўжаликлари кўрган зарар ҳам копланмаётир. Мажбурий суғурта қилинганларга 40 фоиз ҳақ ажратилар экан. У ҳам бўлса, эски нархда.

Тўрақўрғондаги табиий офат оқибатлари сабр-тоқат, чидам ва бардош билан бартараф этилмоқда. Биз жойларда бўлганимизда бунинг гувоҳи бўлдик.

Юқорида фақат Тўрақўрғон районидаги аҳвол хусусида фикр юритдик. Вилоят ижроия қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари, вилоят деҳқончилик-саноат уюшмасининг раиси Икромжон Нажмиддиновнинг таъкидлашича, табиий офат туфайли область бўйича 7 минг 692 гектар ерга чигит қайта экилди. Вилоят бўйича 20 минг хонадон жабрланди. Табиий офат вилоят халқ хўжалигига 107 миллион сўмлик зарар келтирди.

Чуст районидаги Ленин номли жамоа хўжалигида 28 май куни йирик дўл ёғди. У 60—70 сантиметр қалинликда қатлам ҳосил қилиб, икки кунгача эримади. Зудлик билан «Тошкент-6» навли тез пишар чигит экилди. У бу ерда илк бор синовдан ўтмоқда. Ҳозир аҳвол анча яхшиланди. Суғориб, уч бор ишлов берилган ғўзанинг амал олиши тезлашмоқда. Ана шундай оғир дамларда ёрдамга келган қўшни Андижон вилояти деҳқонлари катта мадад бермоқдалар. Вилоят қишлоқ хўжалиги мутахассисларидан иборат гуруҳ тузилиб, табиий офат юз берган районлардаги аҳвол кўздан кечирилмоқда. Мақсад ишловни июль, август ва сентябрь ўрталаригача давом эттириб, кечикиш ўрнини қоплашдир. Бир сўз билан айтганда, жойларда табиий офат оқибатларини тугатиш, деҳқонлар оғирини енгил қилиш учун барча чоралар кўрилмоқда.

А. ҚОРАБОЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

Ф. ИСАЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Жалолқудуқ районидаги «Дўстлик» жамоа хўжалигида чорвачиликни ривожлантиришга алоҳида эътибор берилаяпти. Шу мақсадда озуқа базасини мустаҳкамлаш, моллар зотини яхшилаш, зарбдор тармоқ ходимларига қулайликлар яратиш диққат марказида бўлмоқда. Қамчибек Асқаров мудирлик қилаётган сут-товар фермасида жами 700 бош қорамол, шундан 230 бош соғин сигир парвариш қилинаётир.

— Сигирнинг сути тилида, деб бежиз айтишмайди. Ҳозир говмишлар кўпроқ кўк ўт билан озиқлантирилиб, вақти-вақтида яйратилмоқда, — дейди жамоа хўжалиги бошқарувининг раиси Р. Медатов. — Натижада маҳсулдорлик тобора ортаяпти. Тожихон Бўриева, Мартабахон Юнусова, Саида Нажмиддинова, Буойша Ҳамроқулова, Шаҳризод Бекашева, Юлдуз Исаева каби моҳир чорвадорларимиз ҳар сигирдан кунига 10—11 килограммдан сут соғишмоқда.

СУРАТДА: жамоа хўжалиги бошқарувининг раиси Расул Медатов соғувчилар билан суҳбатлашмоқда.

Ж. БОБОРАҲМАТОВ олган сурат.

МУКОФОТ СОҲИБАСИ

Мавлуданинг бу сафар ҳам омади келди. Ярим йиллик ҳисоб-китоблар пайтида унинг энг кўп маҳсулот топширгани маълум бўлди. Социалистик мусобақа ғолиби деб топилиб, пул мукофоти билан тақдирланди. Бундай қувончли ютуқларга у бир неча бор сазовор бўлаётир.

Соғувчининг меҳнатдаги муваффақиятлари биргина у фаолият кўрсатаётган жамоадагина эмас, Мирзачўл район Абай номли давлат хўжалигида тез тарқалди. Мавлуда Шерназарова ўз қарамоғидаги 28 бош соғин сигирдан йил охиригача 3.500 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олишга сўз берган. Шу кунгача 1.800 килограммдан ошириб маҳсулот топшириб, ҳамкасблари ўртасида карвонбошилик қилмоқда.

Айни кунларда моҳир сигирсоғар ҳар бир сигирдан 10—11 килограмм серқаймоқ сут соғиб олишга эришмоқда.

СУРАТДА: М. Шерназарова.

У. ҚЎШВОҚОВ олган сурат.

ДЕҲҚОНЧИЛИК-САНОАТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЁРДАМЧИ СОҲА ДАРОМАДИ

Ворошилов районидаги консерва заводи фойдаланишга топширилди. Янги корхона унга хом ашё етказиб берадиган Сирдарё вилояти бир қанча районлари хўжаликларига хизмат қилишга қодир. Корхонада ҳар йили 1100 тонна сабзавот, 320 тонна мева ва 50 тонна қовун-тарвуз қайта ишланади.

Куйбишев номли жамоа хўжалигида халқ орасидан чиққан усталар тажрибасидан фойдаланиб пишлоқ ишлаб чиқаришни йўлга қўйдилар. Тез орада бу ерда гиламдўзлик цехи ишга туширилади. Бир йил ичида Ворошилов районида халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш 135 фоиз кўпайди.

КАМИДА ИККИ ҲОСИЛ

Мирзачўл хўжаликларида ердан самарали фойдаланишга ҳаракат қилинмоқда. Лекин ҳали салмоқли натижалар кўринмаяпти. Ижарачилар эса намуна бўлмоқдалар.

Масалан, «Баҳор» давлат хўжалигида Ином Самадов эртаги карамдан бўшаган ерга дарҳол сабзи экди, сабзи сентябрь-октябрь ойларида етилади. Ижарачига 18 гектар ер бириктиб қўйилган. Ана шу ерлардан ҳар куни маҳсулот келтирилмоқда. И. Самадов бу йил савдо шохобчаларига 35 тонна карам жўнатди. Бундан ташқари ҳар куни 200—300 килограмм помидор, бодринг ва патиссон жўнатмоқда. Маккажўхори эса думбул бўлиб қолди.

ТОШБАҚАЛАР ҚУРИҚХОНАСИ

Бухоро вилоятидаги Қоракўл районн ўрмон хўжалиги ходимлари чўл тошбақаларини кўпайтириш билан шуғуллана бошладилар. Тошбақалар мамлакат ҳайвонот боғларига, мактабларнинг «Жонли бурчаклари»га, шунингдек хорижга —АҚШ, Канада, Германия, Франция, Япония ва бошқа мамлакатларга етказиб бериладн. Бу мамлакатларда тошбақа гўшти ва тухумидан парҳез таомлар, тошбақа косасидан эса қимматбаҳо совға буюмлари тайёрланади. Шу тариқа ишлаб топилган валюта ўрмон хўжалигига ўз молиявий аҳволини мустаҳкамлаш ва тармоқни муваффақиятли ривожлантириш имконини беради.

МАВСУМГА ШАЙ

Янгиқўрғон пахта пункти ходимлари Фарғона вилоятида биринчи бўлиб ремонт ишларини белгиланган муддатидан олдин бажариб бўлдилар. Бу ерда ҳамма нарса пахта ҳосилини қабул қилиб олишга тахт қилиб қўйилди.

Мутахассислар бажарилган ишларнинг сифатига юқори баҳо бердилар. «Пахтачилик саноати» вилоят трестининг раҳбарлари пахта қабул қилиш пункти жамоасини пул мукофоти билан тақдирлади, илғор ишчиларга фахрий ёрлиқлар топширилди.

Акс-садо

КЕЛАЖАГИ НУРЛИ МАСКАН

Рўзноманинг шу йил 7 февраль сонида «Унутилган гўша» сарлавҳали мақола босилган эди. Унда билдирилган фикр, кўтарилган масала муштарийларимиз ўртасида қизиқиш уйғотди. Таҳририяна шу мавзуда куюнчаклик билан битилган кўплаб мактублар олмоқда. Қуйида улардан баъзиларини эътиборингизга ҳавола қилишни лозим топдик.

«Унутилган гўша» қаламга олинган манзара менга таниш. Бу ҳудуддаги Каттахатак, Тангидов, Хўтанҳо, Лайлаган ва бошқалардан ортиқ қишлоқлар мавжуд эди. Табиат олами бор дала-боғлари сўлим, серҳарахт эди. Шўрчи туманида биринчи котиб бўлиб ишлаган Қодиров бу атрофнинг боғ гўзаллигидан мафтун бўлиб, «боғи Эрамга» қиёслаганэсимда.

Кўҳитанг тоғ этакларида ястанган экинзорлар, боғлар битмас-туганмас хазина, очиқ дастурхон эди, десам лоф бўлмас. Унумдор ерларда ўн хилдан ортиқ қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, чунончи, пахта, жун, пилла, мева-сабзавот етиштирилардн. Кўҳитанглиқлар табиат қўйнида яшашар, ўсимлик ва ҳайвонот дунёсига асло зуғумилмасдилар. Ер-сувни булғамай у ёқда турсин, сувга тупуриш ҳам гуноҳи азим саналарди.

Тоғликларга хос яна бир хусусиятни таъкидламасдан ўта олмайман. Аҳоли деҳқончилик, чорвачилик, боғдорчилик, ҳунармандчилик билан шуғулланар, назарида, уларнинг қўлидан келмайдиган юмуш йўқдек эди. Аксарият хонадонларда қўлда дастгоҳлар бўлиб, бўз тортиб шоҳи атласгача тўқишган. Каттахатак бозори ҳамотирамда муҳрланиб қолган. Нималар йўқ эди, дейсиз у ерда? Мақолада тилга олинган дарё бўйидаги сув тегмонлари шодасига уста Ноз деган киши хизмат кўрсатарди. У ўз ишининг билимдони бўлиш билан бирга табиат шуфтаси эди. Халқ усталари ясаган ўтовлар, темирчилик буюмлари, эгар-жабдуқ, пойабзал ва ҳоказолар вақтида тилга тушган, пишиқ-пухталиги, сифати билан ажралиб турган.

Хуллас, Кўҳитанг ўтмиши бой, таърифи сўзга сиғмас. Бу жаннатмакон диёрнинг аҳолиси ёппасига Шеробод чўлларига кўчирилди. Ҳосил бериб турган боғлар, бус-бутун, ярoқли ҳовлилар, деҳқончилик қилишга қулай, серҳосил пайкаллар қаровсиз қолди. Бу ҳақда гапириш осон. Туғилган юртини ташлаб кетишга кўзи қиймай, юм-юм йиғлаган одамларни кўрганман.

Бир вақтлар гуллаб-яшнаган қишлоқлар ўрнида бугун вайроналарни кўрасиз. Дарахтлар, экинзорлар хароб ҳолда, Бебаҳо хазина — ернинг умри бекор ўтаяпти.

Хайрият, қайта қуриш шарофати билан қадр-қимматимизни, ўзлигимизни англай бошладик. Йўл қўйилган хатолардан тегишли хулоса чиқарилаяпти. Ҳувиллаб қолган қишлоқлар гавжумлашиб бораётир. Яйловлар бағрида яна қўй-қўзилар маърашн эшитила бошлади. Кўпчилик ота юртига қайтмоқда. Бу табиий, от айланиб қозиғини топади, деган гап бежиз эмас. Шахсан мен Кўҳитангнинг келажагига ишонаман. Аҳоли талаб-истаклари инобатга олиниб, бу ерда бирон жамоа хўжалиги ташкил этилса, мақсадга мувофиқ бўларди.

Ж. САФАРОВ,
Шероборддаги В. И. Ленин номли 2-ўрта мактаб ўқитувчиси.

БЕФАРҚ БЎЛМАЙЛИК

Ҳурматли таҳрият! Ушбу хатни набирам Фозилжонга айтиб ёздирдим. Бир куни у «Момо, момо, қишлоғингиз ҳақида газетада ёзишибди», дея ҳовлиқиб келди. Сўнг «Унутилган гўша» мақоласини ўқиб берди. Қайта-қайта ўқитиб эшитдим. Набираларимга Кўҳитанг тоғи этакларида жойлашган Хатак, Бандевона, Боғлидара қишлоқларининг ўтмиши, табиий атофати ҳақида сўзлаб бердим.

Асли Каттахатак қишлоғида туғилиб-ўсганман. Уста Амин хонадонига келин бўлиб тушдим. Жойлари жаннатда бўлсин, у киши менга янги, ажойиб ўтов ҳадя қилган эдилар. Аҳоли, асосан чорвачилик билан шуғулланар, шу боисдан бўлса керак, кўпчилик тўқ-фаровон ҳаёт кечирарди. Масалан, бизнинг ҳам ҳовли қўй-эчкимиз, сигиримиз бор эди. 1941 йилда ғирғинбарот уруш бошланди. Қайнотамнинг саккиз арзанди фронтга кетди. Улардан фақат биттаси қайтиб келди. Аёллар, болалар ғалабани яқинлаштириш учун туну-кун тинмай меҳнат қилдилар. Барча оғир ишлар биз, аёллар зиммасида эди. Жун, тери, дон маҳсулотларини от-уловга ортиб, темир йўл бекатига олиб борардик.

Йиллар ўтди. Замон ўзгарди. Ўтмишда йўл қўйилган хатолар бугун рўй-рост тан олинмоқда. Шунисига ҳам шукр. Меҳри қалбимга туташ бебаҳо замин эгасиз, ҳувиллаб қолганини эшитиб, кўзларимга ёш келади. Бу юртнинг эгалари борми? Улар нима билан машғул?

Эзгуликнинг кечи йўқ. Кўҳитанг этагида ястаниб ётган «Унутилган гўша»лар шуҳратини тиклаш, ота-боболаримиз юртини ободонлаштириш вақти етди. Бу биз учун ҳам қарз, ҳам фарз. Ўз қадрини билган, ўтмишини ардоқлаган асло хор бўлмайди.

Зайнаб момо Ботир қизи,
Ангор районидаги «Октябрь 50 йиллиги» колхози меҳнат фахрияси.

СОҒИНЧ

Мақолани кўзларимда ёш билан ўқиб чиқдим. Бедак қишлоғида ота-боболаримнинг хоки қолган. Ёшим саксонга етган бўлса ҳам хотиралар булоғининг кўзи бекилгани йўқ. «Қизил карвон» жамоа хўжалигида ишлаётганимда кучга тўлган йигит эдим. Ерлар унумдор, серҳосил бўлиб, мўл-кўл қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштирилларди. Қишлоғимиз яқинида Шўрсув булоғи бўлиб, у ўзига хос шифо маскани вазифасини ўтарди. Ёз ойлари узоқ-яқиндан беморлар келишиб, дардларидан фориғ бўлиб қайтишарди.

1948 йили қишлоқ аҳолиси мажбуран чўлга кўчирилди. Раҳбарларнинг ғазабидан қўрқиб, обод юртимизни ташлаб кетишга мажбур бўлдик. Чўл тақдиримизни ўзгартириб юборди. Начора, ризқ-насибамиз шу ерда экан. Фақат ота юрт ёди тез-тез безовта қилади. Яқинда ўша томонларда бўлиб, кўнглимиз узилиб қайтдик. Қаранг, бутунбошли қишлоқда битта хонадон қолибди, холос. Ҳосилдор ерлар партов, гўристонлар қаровсиз ва ғариб. Бу қандай бедодлик, ахир?..

Ойнинг ўн беши қоронғи бўлса, ўн беши ёруғ. Замон ўзгармоқда, яхши кунлар кириб келаяпти. «Унутилган гўша»ларни обод қилишга тезроқ киришилса, соз бўларди. Экинзорларни қайта тиклаш, янги боғлар барпо қилиш чўлни ўзлаштиришга нисбатан тез ва осон кечади, ҳеч қандай маблағ ҳам талаб қилмайди.

Биз ҳозирги кунда Ангор туманида яшаётган бўлсакда, қадрдон юрт тақдирига бефарқ эмасмиз, қўлимиздан келган ёрдамни аямаймиз. Ўғил-қизларимиз оиласи билан кўчиб бориб, ўша жойларни маскан қилишга, ободонлаштиришга тайёр. Фақат рухсат берилса, бас. Пировардида долзарб масалани кўтариб чиққани учун «Қишлоқ ҳақиқати» таҳририятига, ижодий ходимларига оиламиз аъзолари номидан миннатдорчилик изҳор этаман.

Маҳмажон бобо РАҲИМОВ,
уруш ва меҳнат фахрийси.

КАРТОШКА НЕГА ТАҚЧИЛ?

Долзарб мавзу

Тошкент вилояти деҳқонлари бу йил 3442 гектар ерга картошка экиб, гектаридан 8 тонна ўрнига 12—13 тоннадан ҳосил кўтаришни мўлжаллаб туришибди. Чунки мутахассисларнинг фикрича, бу йилги об-ҳаво картошка етиштиришни 10—15 кунга кечиктириб юборган бўлса ҳам ҳосил чакки эмас. Аммо бозорда картошка нархи икки сўмдан тушмаяпти. Сабзавот дўконларидаги пештахталар бўм-бўш. Эски картошканинг эса тугаганига анча бўлди.

Хўш, бу долзарб масалани тезкорлик билан ҳал этишнинг имкони борми?

Яқинда биз «Ташплодоовошпром» бирлашмаси ва айрим хўжаликларда бўлиб, мазкур муаммони ўргандик. Тошкент, Оржоникидзе, Калинин, Янгийўл районларида картошка етиштиришга ихтисослашган хўжаликлар кўпчиликни ташкил этади. Аммо бу хўжаликларда ҳам негадир картошка кавлашга жадал киришилгани йўқ. Рақамларга назар ташлайдиган бўлсак, ўтган йили шу вақтгача 1237 тонна картошка пойтахтимиз савдо расталарига чиқарилган эди. Бу йил эса бу миқдор минг тоннага ҳам етгани йўқ. Вилоятимиз шаҳарлари аҳолиси эҳтиёжини қондириш учун ҳар куни 100 тонна картошка керак бўлади. Улар эса ҳозир атиги 30 тонна маҳсулот олишяпти. Айрим ўртоқлар бунинг сабаби картошка кавлаш кечиктирилаётганлигида деб ҳисобламоқдалар. Ҳақиқатан ҳам шундайми?

Калаванинг учи яна деҳқоннинг даласига тақалади. Деҳқон ўзи етиштирган ҳосилдан кўпроқ даромад олишни кўзлайди. Бу табиий ҳол, албатта. «Ташплодоовошпром» бирлашмаси ҳар килограмм картошка учун атиги 70 тийин ҳақ тўлайди. 21 июндан 15 июлгача бу рақам яна 10 тийинга камаяди. Ваҳоланки, ҳосилни бир сўм ва ундан юқори нархларда харид қилишга тайёр турган ташкилотлар ҳам бор.

Шунинг учун хўжаликлар ҳосил топшириш бўйича шартномалар тузиб қўйилганига қарамасдан ўз маҳсулотини бирлашмага беришга унчалик шошилишмаяпти.

— Шартнома бўйича ҳосил топширмаган хўжаликка нисбатан бирон чора кўриладими?

— Маҳсулот топшириш графигини бузган у ёки бу хўжаликка шартномада кўрсатилган маҳсулот қийматининг 5 фоизи ҳисобидан жарима солинади, — дейди бирлашма савдо бўлими бошлиғи С. Юнусжонов. — Ҳозирча бизнинг бундан бошқа чорамиз йўқ. Биз яқинда жумҳурият нарх қўмитасига сотиб олинадиган картошканинг бир тоннаси учун 800 сўм ҳақ тўлашни сўраб хат ёздик. Бу масала ижобий ҳал бўлади, деган умиддамиз.

— Деҳқонга ҳам осон тутиб бўлмайди, — деб ҳикоя қилади «Горагропром» бошлиғининг ўринбосари Ж. Абдусаломов. — Биз шу кунларда картошка ва бошқа маҳсулотларни бироз оширилган нархда сотиб оляпмиз. Масалан, картошка учун 1 сўм тўлаб, 1 сўм 20 тийиндан сотяпмиз. На илож, дўконларда картошка бўлиши учун шундай қиляпмиз.

Буларнинг ҳаммаси вақтинчалик чоралардир, албатта. Эрта-индин картошкани ёппасига кавлаб олишга киришилгандан кейин Тошкент ва вилоятдаги бошқа шаҳарлар аҳолиси арзон ва сифатли картошка билан етарли таъминланади, деган умиддамиз.

П. НИШОНОВ,
ЎзТАГ мухбири.

ҲАЁТ ҲАҚИҚАТИ —ИЖОД МЕЗОНИ

Бугунги ижтимоий-иқтисодий ўзгаришлар ижодкордан замонамиз кишиларининг бадиий, фалсафий, психологик образлари акс эттирилган мукаммал асарлар яратишни талаб этаяпти.

Ҳақиқий ижод маҳсули, унинг жанридан қатъий назар, ҳатто қайси тилда ёзилмасин, ўқувчи учун севимли бўлиб қолаверади. «Ижодкордаги энг олийжаноб туйғу ўзгалар мақтовига муҳтож бўлмаган ички ибодир», деган эди бир шоир.

Муҳаррирриятга келаётган мактубларни кўздан кечирарканмиз, ижодни шунчаки машқ эмас, балки росмана меҳнат деб билган муаллифларнинг кўплиги бизни қувонтирди.

«Чироқчининг Чияли қишлоғида яшовчи Шониёз ботирнинг касби — сомонфурушлик. У ёз бўйи хўжалик ғаллазорларидан ўрилган арпа ва буғдой сомонларини эшак аравасида яширинча ҳовлисига ташиб, чош қилиб босиб олади-да, то келгуси ғалла пишиғигача Бухоро, Ғиждувон, Ургут бозорларига элтиб сотиш билан машғул бўлади»...

Қашқадарёлик ижодкор Н. Тоғаев қаламига мансуб «Тунги мулоқот» деб аталган асар юқоридаги танишув билан бошланади. Тўғри, ҳикояда Шониёз сомончининг портрети чуқур тавсифланмайди. Унинг на кийими, на юриш-туриши ҳақида гапирилади. Бироқ сомончи билан ўзга сайёраликларнинг мулоқотига асосланган кичкина лавҳада сиз Шониёзни ёнгинангизда кўргандек бўласиз. Унинг ўз ишига пишиқлиги, содда ва самимий гапларидан яйраб куласиз ҳам. Муаллиф шевадан ўринли фойдаланганига қарамай, ҳикоя бирмунча меҳнат талаб қилади.

Бу каби илиқ гапларни Мамлакат Мирзаева, Азиз Бузруков (Андижон), Ренат Раҳимов, Муродим Умрзоқов (Самарқанд), Турғун Жўраев (Тошкент), Суннат Бешимов, Умид Сафаров, Маҳбуба Холова, Эргаш Атоев (Бухоро)ларнинг машқлари ҳақида ҳам айтишимиз мумкин.

Қўлёзмаларнинг жанр кўлами хилма-хил. Муаллифларимизга адабиётдан сабоқ бериш фикридан мутлақо йироқмиз. Лекин шу ўринда бир шоирнинг фикрларини такрорлашни истардик. «Суратсиз китоблар эмас, ғоясиз китоблар китобхонни ухлатиб қўяди. «Ғоявий бузуқ китобларни ўқима», деб ўқитувчилар тўғри уқтиришади. Мен сенга «ғоясиз китобларни ҳам ўқима», деб маслаҳат бераман».

Ижод маҳсули ҳажми катта-кичиклигига қарамай, маълум ғоя асосига қурилади. А. Қаҳҳор бир асари устида йиллаб изланганлигини биламиз.

Қоракўл ноҳиясида Шариф Шерриев редакцияга ёзиб юборган «Улфатлар» деб номланган, ўзи аймоқчи бадиийликдан йироқ, олдиқочди ҳажвияни ўқиб ажабландик. Тўрт қаторли латифа ҳам маълум мақсадга йўналтирилган бўлади. Сўзлар йиғиндиси ёки икки кишининг суҳбати ҳажвия бўлиб қолавермайди-ку?! Бошдан-оёқ икки дўстнинг қўпол ҳазилларию бир-бирини ҳақоратловчи сўзлари билан тўлиб-тошган бу гапбозликдан газетхон қандай озиқ олади?

Ҳаваскорлардан Н. Мўйдинов, Д. Худойшукуров, М. Умрзоқов, У. Саторов, С. Ҳусанов, Н. Дўсаюв, А. Муҳаммадинов, Ё. Шойназаров, Х. Сиддиқов ва бошқаларнинг насрий асарлари ҳақида ҳам ижобий фикр айтиш қийин.

Қўлимиздаги яна бир шарҳталаб ҳажвия наманганлик Абдулла Холмирзаев қаламига мансуб. Муаллиф бир кинотеатрдаги кўзбўямачилик, яъни эски патталардан фойдаланиш орқали пул ортираётган айрим лўттибозларни танқид остига олади. Қаҳрамонларга сунъий ном бериб, уларни зўрлаб гапиртириш, боз устига узоқ баёнчиликдан иборат воқеалар зерикарли ва ишонарсиз чиққан.

Шунингдек, Убайдулла Ҳабибуллаевнинг (Фарғона) «Кайф неча пул» ҳажвияси ҳақида ҳам юқоридаги гапларни айтиш мумкин...

Бизга қолса қаламкашларни жамиятимизнинг табиби, дегимиз келади. Бас, шундай масъулиятли иш қўлимизда экан, табиблар тили билан айтганда, нинани тайёрлашдан олдин, дард қаердалигини аниқлашимиз керак.

Муаллифларимиздан қишлоқларимиз камолидан суюниб, қайғусидан куюниб ҳикоя қилувчи сермаъно асарларни кутамиз.

МАДАНИЯТ, АДАБИЁТ ВА САНЪАТ БЎЛИМИ.

«Ўқитувчилар газетаси»нинг 60 йиллигига

МАЪРИФАТ ЧАШМАСИ

Ўзбекистон маърифат аҳлининг рўзномаси муборак 60 ёшга тўлди. Унинг биринчи сони 1931 йил 4 июлда «Маданий инқилоб» номи билан чиққан эди.

СУРАТДА: рўзноманинг биринчи сони.

Рўзноманинг ташкил топиши мамлакатимизда умумий-мажбурий таълимнинг амалга оширилиши билан бевосита боғлиқ. Партиямизнинг 1930 йил июль ойида бўлиб ўтган XVI съезди халқ маорифи соҳасидаги янги вазифаларнинг кенг дастурини ишлаб чиқди. Унинг қарорларида «Умумий-мажбурий таълимни амалга ошириш ва саводсизликни битириш партиянинг энг яқин орадаги жанговар вазифаси бўлиши керак», деб кўрсатилди. Айни вақтда партия ва совет ташкилотчиларининг кучи долғали вазифа — умумий-мажбурий таълимни муваффақиятли амалга ошириш учун курашга сафарбар этилди. Мамлакатда мактаблар тармоғи кенгайиб, уларда ўқувчилар сони қисқа муддатда бир неча баравар ошди.

Жумҳуриятимизда 1931—1932 ўқув йилига келиб мактаблар сони 4601 тага етди, уларда 514 мингдан зиёд талаба сабоқ ола бошлади. Ҳолбуки, атиги икки йил олдин жами 2318 мактаб бўлиб, буларда 166 минг бола ўқиган эди.

Халқ маорифи тармоғининг кенгайиши ва янги типдаги таълим вужудга келиши муносабати билан ўқитувчи кадрларга бўлган талаб кескин ошди. Муаллимларни тайёрлаш ва қайта ўқитиш юзасидан қисқа муддатли курслар ташкил қилинди. Дарсликлар ва қўлланмаларга алоҳида эътибор қаратилди. Ўтмишда Туркистонда илмга иқтидори ва имконияти бор кишиларгина ўқитилган эди. Энди жамиятни ёппасига саводли қилиш — маорифда янги ғоя, ғоят кенг кўламли ижтимоий тадбир эди. Бу улкан иш ўша давр руҳига мос тарзда «Маданий инқилоб» деб аталди.

Рўзнома эса жумҳуриятимиз меҳнаткашлари маданий-маърифий ютуқларининг тарғиботчиси ва ташвиқотчиси бўлди, умумий мажбурий таълим тўғрисидаги қонунни амалга ошириш йўлида ҳормай толмай хизмат қилди.

Газета Улуғ Ватан урушидан аввал ҳам, ундан кейин ҳам саводсизликни битириш масалалари билан жиддий шуғулланди, партия, совет ташкилотлари ҳамда халқ маорифи органларининг саводсизликни тугатиш соҳасида олиб борган курашига яқиндан ёрдам берди. Илғор мактаблар ва ўқитувчиларнинг тажрибасини кенг ёритди, жамоатчилик эътиборини бу соҳадаги кечиктириб бўлмайдиган вазифаларга жалб қилди. Натижада дастлаб режалаштирилган умумий-мажбурий етти йиллик таълим муваффақиятли амалга оширилиб, республикамизнинг барча шаҳар ва қишлоқларида умумий ўн йиллик таълимга ўтиш учун асос яратилди.

1938 йил 25 январдан «Маданий инқилоб» рўзномасининг номи ўзгартирилиб, «Ўқитувчилар газетаси» бўлиб чиқа бошлади. Бу табиий ҳол эди. Негаки, маданий инқилоб даври якунланган, саводхонлик оммавий тус олган, жумҳурият халқ маорифи олдида янги вазифалар турар, рўзнома ўқитувчилар минбари бўлиши давр талаби эди.

«Ўқитувчилар газетаси»нинг халқимиз олдидаги хизматларидан бири ўзбек орфографиясининг пухта ва қатъий қарор топиши учун курашидир. Газета ўз саҳифаларида ўзбек орфографияси масалаларига доир кўплаб мунозаралар уюштирди.

Рўзномада Улуғ Ватан урушидан кейинги ўн йилликларда ҳам ўзбек орфографияси юзасидан турли муаммолар бўйича мунозаралар уюштирилиб, жуда кўп мақолалар чоп этилди. Унда маърифат аҳлининг барча қатламлари — ўқитувчилардан тортиб машҳур олимларгача иштирок этиб, ўз фикр-мулоҳазаларини баён қилдилар.

Икки беш йилликка мўлжалланган мактаб ислоҳоти 1984—1985 ўқув йилиданоқ амалга оша бошлади. Унинг илк натижалари кўзга ташланиб турибди.

Ҳукумат мактаб ишини ислоҳ қилишни кенг миқёсли, ғоят муҳим социал-иқтисодий тадбир тарзида ишлаб чиқди. Бу бежиз эмас, албатта. Чунки мактаб ёш авлод ҳар томонлама чиниқадиган, маънавий етук, саводхон, руҳан тетик бўлиб вояга етадиган маскандир. Унинг ўрнини ҳеч қандай муассаса, маърифат кошонаси боса олмайди.

Мактабнинг бугун ва эртага қиладиган ишлари кўп. Истиқболга мўлжалланган режалари катта. СССР Халқ таълими вазирлиги янги ўқув планида 11 йиллик ўрта мактаб мароми белгилаб берилган. Ўқувчиларнинг таълим дарслари ҳажми тартибга солинди, болаларни меҳнатга тайёрлаш, эстетик тарбиялаш учун дарс соатлари кўпайтирилди. Бу масалаларда жумҳуриятлар халқ таълими вазирликларининг ҳуқуқлари кенгайтирилди. Янги ўқув планлари жорий этилмоқда. Шу асосда барча дастурлар ва дарсликлар янгиланиши лозим. Ана шу қийин ва масъулиятли ишни амалга ошириш борасида қатор муаммолар мавжуд.

Биргина мисол. Айни пайтда мактабларда дарслар тугаб, янги ўқув йилига тайёргарлик ишларига ҳозирлик кўрилаяпти. Лекин жорий ремонтни пухта ва кўнгилдагидек ўтказиш учун на маблағ ва на керакли материал бор.

Бу каби муаммоларни кўтариб чиқиб, ҳал қилишда «Ўқитувчилар газетаси»нинг фаолиятини алоҳида таъкидлаб ўтиш ўринлидир. Рўзнома саҳифасига кечагина кириб келиб, мустаҳкам ўрин олган икки масала алоҳида эътиборга лойиқ. Булар мактаб ва бозор иқтисоди ҳамда миллий мактаб муаммоларидир. «Мактаб ислоҳоти ва бозор иқтисодиёти» шодасўзи ҳар ойда чиқиб турибди. Бу рукнда босилаётган мақолалар биз истаганчалик кўп эмасу, аммо илмий салмоққа эга. Иқтисод фанлари докторлари Аҳмаджон Ўлмасов, Нурислом Тўхлиевлар, педагогика фанлари номзоди З. Валиева ва бошқаларнинг мактаб ҳамда бозор иқтисоди муаммосига доир мақолалари шу жумладандир.

Миллий мактаб муштарийларимизнинг севимли мавзуи бўлиб қолди. Рўзномада чоп этилган Раҳим Ҳасанов, Малик Муродов, Абдулим Эргашев ва бошқа олимларнинг йирик мақолалари жамоатчилик томонидан қизғин кутиб олинди, акс садо тўлқинини уйғотди.

Мактабни, дарсликларни, тарбияни миллийлаштириш масаласи мақола ва хабарларга сингиб бораяпти. Бу муаммо йирик тилшунос олимлар Алибек Рустамов ва Карим Назаров, Самарқанд университети профессори Худойберди Дониёров, филология фанлари доктори Ҳомил Ёқубов ва бошқа муаллифлар мақолаларида ҳам тадқиқ этилган. Бугунги кунда рўзномада ёритилаётган мавзу ва муаммолар бениҳоя кўп ва ранг-баранг.

Жумҳурият халқ таълимини бир уммон десак, «Ўқитувчилар газетаси» — шу денгизнинг таркибий қисми. У ўзининг ҳар бир яхшилик ва муваффақиятни қувватловчи, ҳар бир иллатни бешафқат танқид қилувчи сўзи билан соҳани қайта қуришга фаол ёрдам бермоқда. Мактаб ҳаётини ўзгартириш жараёнида рўзноманинг ўзи ҳам янгиланиб, такомиллашиб бормоқда.

«Ўқитувчилар газетаси» 60 йиллик залворли ижодий меҳнат йўлини босиб ўтди ва бу борада бой ноширлик тажрибасини орттирди. Матбуотга талаб кескин ошаётган бозор иқтисоди шароитида бу билим ва тажрибалар унга қўл келади ҳамда янги «Маърифат» номи билан чиқа бошлаган рўзнома ўз олдига қўйилган масъулиятли вазифани бажаришда давом этади.

Н. ХОЛЛИЕВ,
рўзнома муҳаррирининг муовини.

НАЖОТКОР БОРМИ?

Сувсиз жойда ҳаёт йўқ, деганига ишонманг, оби ҳаёт бўлмаса ҳам Ғузор туманидаги Янгиобод қишлоғи аҳолиси кун кўриб юрибди-ку! Савол туғилади: нима, бу ерликлар фариштами? Йўқ, менимча, улар сабр-тоқатдан, иродадан яралган, холос. Бироқ қачонгача чидаш мумкин? Бирор мўъжиза рўй бериб, булоқлар қайнаб чиққунгачами ёки афсонавий полвонлар дарёлар пайдо этгунгачами? Қишлоққа оби ҳаёт келтириш учун тоғқазар фарҳодлар керакмас. Бундан ўн-ўн беш йил бурун ҳукумат тузуккина канал қаздириб қўйган. Каналки, уч-қуйруғи йўқ. Боши Пачкамар сув омборида бўлса, адоғи Қизилқоқ даштида. Илгари ундан жилдирабгина сув оқиб турарди, чунки Каттасой даштида пахтачилик бригадалари бор эди. Бу меҳнат жамоалари саккиз йилча бурун тугатилди-ю каналда сув қуриди. Янгиободликлар «бу йил келмаса, келаси йил келар» деган умид билан кетмон чопиб юраверишди. Қарийб етти йил давомида бу томонларга бир қатра сув ўтмади. Ҳолбуки, қишлоқ аҳолисининг етмиш фоизи партия ва халқ манфаатлари, дея ўз ўринларини Пачкамар сув омбори қурилиши учун топшириб, шу ёқларга кўчиб чиққанди. Эндиликда улар ўша сунъий денгиз сувига зор. Не-не ният билан экилган дарахтлар, кўкатлар қақраб-қовжирашга тушди. Одамлар ҳамма нарсани бозордан сотиб олмоқдалар. Нарх-наво қиммат, устига-устак қишлоқда яшаб, томорқангга бирор нарса эколмасанг, бундан ёмони йўқ.

Янгиободликлар юқори идораларга арз-ҳол қилишди. Бироқ сув ўрнига қоп-қоп ваъда олишди, холос. Шу ҳудуддан сайланган халқ депутатлари бирон марта ҳолинг не деб хабар олмадилар. Сайловолди учрашувларида эса уларнинг гап-сўзлари бошқача эди.

Қишлоқ аҳли дуч келган ёққа, серсув манзилларга тўзғиб кўча бошлади. Ҳатто кекса педагог, Абдулла Қодирий номли 23-ўрта мактаб ва унинг атрофидаги катта боғнинг асосчиси Очил ота Қодиров ҳам кўз олдида қуриётган дарахтлар аҳволига бардош беролмай юрак-бағри хун бўлиб, тоғдаги қишлоқлардан бирига кўчиб кетди.

Ҳа, сувсизлик туфайли нафақат экин-тикин, балки инсон орзу-умидлари ҳам йўқолаяпти. Бу ердагиларнинг аксарияти ҳамон аҳвол ўзгаради, деган илинжда яшаяпти. Лекин...

Деҳқонбува, дардимизни кимга айтишни билмай, сизга ушбу хатни йўллаяпмиз. Бизга қандай маслаҳат берасиз: қишлоғимизга сув келармикан ёки бош оққан томонга кўчайликми?

Янгиобод қишлоғи аҳолиси номидан:
М. ХОЛТЎРАЕВА.

ДЕҲҚОНБУВАДАН: Жияним Муҳаббатхон, ҳамқишлоқларингизнинг сабр-бардошига балли! Ҳасратларингизни мутасадди идоралар раҳбарларининг, депутатларингизнинг қулоғига секин айтиб қўяман. Шундан кейин зора улар пинак бузишса. Майли, бироз кутинглар-чи, шояд ўзгариш рўй бериб, Янгиобод янгитдан обод бўлса,

ТЕСКАРИ КЕЛГАН ТУШ

Бу йилги кўклам инжиқ келди. Май ойида уст-устига ёғингарчилик бўлиб, қишлоқ меҳнаткашларини шошириб қўйди. Деҳқонбувангиз шундай табиий офатдан қатта зарар кўрган наманганликлар ҳузурига йўл олишни мўлжаллади. Бир кун аввал патта олиб иссиқданми ёки чарчаганиданми кечқурун барвақт уйқуга кетди. Тушига... Қаранг-а, у кетадиган вагонлар кирибди. Хоналари ораста, хизматчилар хушмуомала эмиш...

Афсуски, эртасига (24 июнь) Тошкентдаги «Жанубий» вокзалдан «Тошкент—Наманган—Андижон» оралиғида қатновчи 658-поезднинг (бригадири У. Яхёев) 17-вагонига чиқиб паттасидаги жойга ўтирди-ю капалаги учиб кетди. Воажаб, шу пайтга қадар тушининг ярми ўнгидан келаётганди. Бу гал тескариси бўлди. Нафақат у тушган, балки барча вагонларнинг йўлак олди ойналари синган, тўрт кишилик хоналарининг дераза ойналари бутун эмасди. Кўпчилик қатори Деҳқонбувангиз ҳам бу «манзара»дан ниҳоятда ранжиди. Тарвузи қўлтиғидан тушиб сафарчининг хуш кайфияти бузилди.

— Мен бундай вагонларда қатнайвериб кўникиб кетганман, — дея унга далда берди ҳамроҳи, меъмор (ТашЗНИИЭП ходими) Йўлдош Муллахонов. Сўнг ҳазил аралаш қўшиб қўйди: — Шунинг учун доимо шерикларимга ўзи билан фанер, болға, мих олиб юришларини тайинлайман. Чунки поезд Сирдарёга яқинлашганда булар асқотади. Қаранг, бу гал унутибман. Ҳеч қиси йўқ, бир амаллаб кечани ўтказармиз.

Вагон кузатувчиси Турсунбой Муродуллаев олиб кирган чойшаблар нам, яхши қуритилмаган экан. Бу Деҳқонбуванинг диққатини янада оширди.

Поезд Сирдарёга яқинлашган сари деразанинг синиғидан кираётган шамол этни жунжиктира бошлади. Шунда ҳамроҳи Й. Муллахоновнинг тадбиркорлиги қўл келди. У бўш ўриндиқдаги тўшак ва ёстиқни тешикка тиқиб шамолнинг йўлини тўсди. Шундан кейин ухлаш мумкин бўлди.

Наманганда Деҳқонбувангиз поезд бригадири Усмонжон Яхёевга воқеани гапириб берганда шундай жавобни олди:

— Нимасини айтасиз, кўпдан бери аҳвол шу. Ойналарни йўлда безори ўсмирлар тош отиб синдиришган. Бундан йўл назорати милицияси ходимлари ҳам хабардор. Лекин улар ўз вазифаларини сидқидилдан бажаришмаяпти чоғи, безорилик камаймаётир. Аҳволни Ўрта Осиё темир йўли бошқармасидаги мутасадди ўртоқларга бир неча бор тушунтирдик. Аммо ўзгариш бўлмаяпти.

Хуллас, йўл азоби сафар бошидаёқ Деҳқонбувангизнинг кайфиятини бузди. Шу боисдан кўрган-билганларини оқизмай-томизмай қоғозга туширтирди. Хўш, аҳвол шундай давом этаверадими? Мутасаддилар нима дейсизлар?

Деҳқонбува котиби:

У. МУҲАМЕДОВ.

ТЎҒРИ СЎЗ

Тўғри сўзнинг тўқмоғи бор эҳтиёт бўл бошингга,
Ғаразгўйлар пайт пойлашиб оғу солар ошингга.
«Теракмисол мағрур бўлма, мажнунтолдай эгилгин,
Шунда, — дейди бири, —ёш қўшилар ёшингга.
Уни-буни чақиб тургин баланд курси истасанг,
Ич дардингни сўзлама ҳеч ҳаттоки сирдошингга.
Ўзни ўйла, бошқа биров не бўлса ҳам майлига,
Қайишмагил ўзга тугул туғишган-қардошингга.
Минут сайин ўзгариб тур, тўғри сўздан не фойда,
Меҳр-шафқат, мурувватни йўлатмагил қошингга».
Шундайларни кўрган жойда тошга айлан, Манзура,
Йўқса, виждон кул бўлару дарз кетар бардошингга.

Манзура ХОЛОВА,
Қизилтепа район Бердиёр қишлоқ Совети раисаси.

ХАНДА

Қизил бурун уста телевизорни тузатаётиб, унинг эгасига ғўнғиллади:

— Кампир, телевизорни гапиртириш учун мени кулдиришингиз керак.

— Нима қилай, ўғлим?

— Яримта билан томоғимни қитиқланг...

* * *

Хўранда хизматчига бақирди:

— Қанақа одамсиз ўзи, шўрвани кўйлагимга тўкиб юбордингиз-ку!

— Хафа бўлманг, шўрва кўп.

* * *

Гул дўкони сотувчиси харидорга деди:

— Яхши йигит, нега сиз сариқ гулларни танлаяпсиз? Ахир, севги рамзи қизил гул-ку!

— Тўғри, лекин мен гулни хотинимга оляпман, — деди йигит.

Тўпловчи:
С. ҲАЙДАРОВ.

— Соттивой, идорангнинг путури кетибди-ку!
—Овозингни чиқарма, эрта-индин уни ижарачига боплаб пуллайман...

М. ЖЎРАЕВ чизган расм.

СУРАТЛАРДА: 1. (чапдан ўнгга) давлат хўжалиги директори Толлибой Отаев, участка агрономи Шама Тоҳиров ва бош инженер Облоқул Эшмуродовлар ғаллазорда. Қаранг-а, уларнинг ҳосил чўғидан мамнун эканлиги сураткаш тасвирида шундоққина сезилиб турибди. 2. Ўрим комбайни ҳайдовчиси Эшмамат Болиқулов ўтган йилги ғалла ўримида ҳамкасблари ўртасида пешқадамликни эгаллаган эди. У бу йилги мавсумда 350 гектар майдондаги ғаллани ўриб беришга қатъий азму қарор қилган. Моҳир механизатор 15 йилдирки, хўжаликда ўз касбини эъзозлаб келаяпти.

Қ. ТУРСУНОВ олган суратлар.

ОЛТИН БОШОҚ

Ғаллага ўроқ тушди... Биргина шу хушхабар дафъатан кўнгилларга ёруғлик олиб киради, димоқларга тандирдан эндигина узилган нон ҳидини уфуради, давраларга тўкинлик ва барака дастурхонини ёзади.

Ҳар икки томони муаззам қир-адирлар билан туташиб кетган Оқтепасой ғаллазорларида бугун манзара ўзгача. Ўрим комбайнларининг шовқини тинмайди. Мағзи тўқ буғдой бошоқлари саратон қуёшида олтиндай товланади. Майин эсаётган қир шамолида ғаллазорлар ажиб манзара кашф этади. Гўё тирикликнинг беназир тожи — ҳар дона бошоқ лаҳзама-лаҳза донга айланиб, хирмонлар уюлади.

Қўшработ районидаги Свердлов номли давлат хўжалиги ғаллазорларида бўлсангиз, ана шундай манзарага дуч келасиз.

— Ғаллакорларимиз асосан лалмикор ерларда деҳқончилик қилишади, — дейди хўжалик директори Толлибой Отаев. — Кузда ва баҳорда 2 минг гектар майдонга эзгу ният билан уруғ қадаган эдик. Бу йил ҳосил мўл бўлди. Айниқса қишда тўпланган нам ва кўкламнинг серёғин келиши майсаларнинг баравж ривожланишига асосий замин яратди. Вақти-вақтида озиқлантиришимиз ҳам ҳосил чўғини оширди. Режадаги 1,5 минг тонна ўрнига 2 минг 600 тонналик хирмон уюшни кўзлаб турибмиз. Бу — ҳар гектар ердан 13 центнердан дон ҳосили йиғиб олинади, демакдир.

Шу кунларда хўжалик ғаллазорларида 7 та ўрим комбайни унум билан ишлаб турибди. Ғалла ўримида қатнашаётган ишчиларга барча қулайликлар яратиб берилган. Уларни кунига икки маҳал иссиқ овқат билан таъминлаш, кўнгилли дам олишини ташкил этиш хўжалик касаба уюшмаси диққат-марказида. Илғорларни вақти-вақтида рағбатлантириб бориш, ойлик маошларига қўшимча қоплама тўлаш, ҳар бирининг хонадонига кундалик зарур озиқ-овқат маҳсулотлари ва саноат молларини қатъий режим асосида етказиб бериш — буларнинг ҳаммаси ғаллани нест-нобуд қилмасдан тезроқ йиғиштириб олишга ёрдам бераяпти. Шу тариқа бу ерда иш унуми кун сайин юқори бўлаяпти. Ҳозиргача 1000 гектарга яқин майдоннинг ғалласи ўриб олинди. Комбайнчилар эса ўзаро беллашиб меҳнат қилишаяпти.

— Режадан ортиқча ғалланинг кўп қисми хўжалик аҳолисига тақсимлаб бериладиди, — дейди директор ғаллазорга ишора қилиб. — Дон мўл — нон мўл. Тегирмонлар гувиллаб ун чиқариб турса — дастурхонимиздан ҳеч қачон барака қочмайди. Ғаллазорларимиз — қутбарака сарчашмаси!...

А. ТУРДИЕВ,
О. ҒАФУРОВ.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

НЬЮ-ЙОРК. Ўтган дам олиш кунлари Қўшма Штатларда Совет космик техникасининг ютуқларига бағишланган бирданига иккита катта кўргазма очилди. Уларнинг биринчиси — «Совет космонавтикаси» кўргазмаси Техаснинг Форт-уэрт шаҳрига томошабинларни таклиф этади, иккинчиси — «Орбитадаги қизил юлдуз» кўргазмаси Алабама штатининг Хантсвилл шаҳрида очилди. Кўргазмаларда космик фазони ўзлаштириш тарихидаги муҳим босқичлар билан боғлиқ бўлган ва илгари ҳеч қачон АҚШга келтирилмаган экспонатлар намойиш этилади. «Кўп йиллар давомида Совет Иттифоқидаги космонавтика сир сақлаб келинган эди, — деди журналистларга Форт-уэртдаги кўргазма директори Мелвин Шуэц. — Бу нарса жаҳон маданиятигагина эмас, Совет Иттифоқига ҳам зиён етказди, чунки у ўзининг улкан ютуқларини жаҳонга тўла ҳажмда маълум қила олмади. Главкосмос билан Техас фан ва тарих музейининг биргаликдаги куч-ғайрати туфайли уюштирилган кўргазма ҳақли равишда космонавтиканинг кашшофлари ҳисобланувчи икки буюк мамлакат ўртасидаги маданий ҳамкорликда янги саҳифа очади.

●

ТОКИО. (ТАСС мухбири Вадим Егоров). Япония ҳукумати Совет томонига Европа реконструкция ва ривожланиш банки орқали чекланган миқдорда молиявий ёрдам кўрсатиб, шунингдек СССРга халқаро валюта жамғармасининг «Уюшма махсус аъзоси» мақоми берилишини қўллаб-қувватлаб, Совет Иттифоқига нисбатан тутган ўзининг қатъий йўлини қисман ўзгартиришга қарор қилди. Бугун «Дейли иомиури» рўзномасининг ҳукумат манбаларига таяниб хабар қилишича, расмий Токио саноати ривожланган етти етакчи мамлакат раҳбарларининг Лондонда бўладиган учрашувида бу масалага ўзининг янги ёндашувини эълон қилиш ниятидадир.

Ўша манбаларнинг эътироф қилишича, ҳудудий муаммо борлиги туфайли СССРни қўллаб-қувватлаш борасида жуда эҳтиёткорлик билан йўл тутган Япония ҳукумати Ғарбдаги бошқа мамлакатлар таъсири остида бундай йўлни ўзгартирган. Бу энг аввало АҚШга taaллуқли бўлиб, у бирмунча вақт илгари СССРга ёрдам кўрсатишнинг бутун бир дастури тузилганини ва унга ғалла сотиб олиш учун 1,5 миллиард доллар миқдорида қарз беришга қарор қилинганини билдирган эди. Европа иқтисодий ҳамжамияти раҳбарларининг Совет иқтисодиётини қайта қуришда иқтисодий қўллаб-қувватлашда фаол қатнашиш тўғрисида яқинда қабул қилган қарори ҳам муҳим аҳамият касб этди.

Япония Бош вазири Тосики Кайфу янги жаҳон тартибини, жумладан Шарқ-Ғарб муносабатларини аниқлашда муҳим жиҳат касб этадиган, яқинда бўладиган олий даражадаги Лондон кенгаши арафасида Япония ғарбдаги бошқа мамлакатлар билан СССРга нисбатан ўз ташқи иқтисодий стратегияси ва сиёсатини қунт билан изчил мувофиқлаштириши керак бўлади, деб айтди. Унинг сўзларига қараганда, фақат шундай ёндашувгина Японияга бўлажак кенгашда пешқадамлик мавқеини сақлаб қолиш имконини беради.

БЕЛГРАД. Югославия халқ армияси душманни ўт очишни тўхтатиш ҳақидаги қоидага риоя этишга ва армия бўлинмаларига яна маккорона ҳужумлардан воз кечишга мажбур қилади, деди сешанба куни ЮСФР Қуролли Кучлари Бош штабининг бошлиғи генерал-полковник Благое Ажич телекўрсатув орқали Югославия жамоатчилигига қилган мурожаатида. Югославия халқ армиясининг бўлинмалари конституцияга ва мамлакат раҳбариятининг қарорига биноан бир кеча-кундуз давомида кўпдан-кўп тўсиқларга ва қаршиликларга қарамай, Словения томонидан бузилган ЮСФР давлат чегараси фаолияти тартибини тиклаш соҳасидаги вазифани бажардилар. Шундан кейин дарҳол ҳарбий қўмондонлик фаол ҳаракатлар тўхтатилганлигини билдирди. Аммо Словения раҳбарияти бундан фойдаланиб, ўт очишни тўхтатиш тўғрисида эришилган битимни бузди. Унинг 36 минг кишилик қўшини Югославия халқ армия либосида бўлган ҳамма кишиларга энг разил усуллардан фойдаланиб ҳаддан ошиб ҳужум қилди.

●

ВАШИНГТОН. АҚШ Президенти Жорж Буш Югославияда куч ишлатилиб яна жанжал чиққанлиги ҳусусида сешанба куни «чуқур таассуф» билдирди ва жанжалда қатнашаётган барча томонларни ўт очишни тўхтатиш тўғрисида Европа ҳамжамиятлари вакиллари билан биргаликда ишлаб чиқилган битимга риоя этишга чақирди. Оқ уй расмий вакили Марлин Фицуотернинг бу ерда тарқатилган ёзма баёнотида шундай дейилган. «Президент Югославия маъмурларини Европа ҳамжамиятларининг ўт очиш тўхтатилганини текшириш учун халқаро кузатувчилар юбориш тўғрисидаги таклифини қабул этишга ҳам чақирди, — дейилади баёнотда. — Қўшма Штатлар Европада ҳамкорлик ва хавфсизликка бағишланган Кенгаш қатнашчиларининг чоршанба куни Прагада бўладиган фавқулодда учрашувида шу режани қўллаб-қувватлашга тайёр».

Муҳаррир
Н. ЁҚУБОВ.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИ

ЎРТА МАХСУС ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ЎҚУВ ЮРТЛАРИНИНГ КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРИГА

1991–1992 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ТЕХНИКУМИ

(702043, Тошкент вилояти, Калинин ноҳияси, Назарбек қишлоқ Совети)

Кундузги бўлимга: агрономия, ўсимликларни ҳимоя қилиш, ер тузиш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил этиш.

Сиртқи бўлимга: агрономия, ўсимликларни ҳимоя қилиш.

ТОШКЕНТ ҲИСОБ-БУХГАЛТЕРИЯ ТЕХНИКУМИ

(700126, Тошкент шаҳри, Сергели—3, 49-уй)

Кундузги бўлимга: халқ хўжалиги тармоқларида иқтисод ва режалаштириш, хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини тайёрлашни ташкил этиш ва товаршунослик.

Сиртқи бўлимга: халқ хўжалиги тармоқларида иқтисод ва режалаштириш, хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини тайёрлашни ташкил этиш ва товаршунослик.

ТОШКЕНТ ПАРРАНДАЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(702166, Тошкент вилояти, Оржоникидзе ноҳияси, Паррандачилар қўрғони)

Кундузги бўлимга: зоотехния, ветеринария, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш.

ТОШКЕНТ МЕВА-САБЗАВОТЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(702015, Тошкент вилояти, Тошкент ноҳияси, Кенсой қўрғони)

Кундузги бўлимга: агрономия, мева-сабзавотларни сақлаш ва қайта ишлаш, консервалаш технологияси, виночилик.

Сиртқи бўлимга: агрономия, мева-сабзавотларни сақлаш ва қайта ишлаш, виночилик.

ТОШКЕНТ ПАХТАЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(702133, Тошкент вилояти, Оржоникидзе ноҳияси, Оққовоқ қўрғони)

Кундузги бўлимга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил этиш.

БЎКА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(702800, Тошкент вилояти, Чиноз ноҳияси, А. Икромов кўчаси, 39-уй)

Кундузги бўлимга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, автомобилларни таъмирлаш ва уларга техника хизмати кўрсатиш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил этиш.

Сиртқи бўлимга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, автомобилларни таъмирлаш ва уларга техника хизмати кўрсатиш.

ЧИНОЗ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(702800, Тошкент вилояти Чиноз ноҳияси, Олмазор қўрғони, Ленин кўчаси, 36-уй)

Кундузги бўлимга: зоотехния, ветеринария, зооветеринария, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш.

Сиртқи бўлимга: зоотехния, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш.

СИРДАРЁ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(708412, Сирдарё вилояти, «Малик» совхози)

Кундузги бўлимга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш, хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили.

Сиртқи бўлимга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш, хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили.

«ФАРҒОНА» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(708322, Сирдарё вилояти, Оқолтин ноҳияси)

Кундузги бўлимга: агрономия, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил этиш.

ЖИЗЗАХ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ТЕХНИКУМИ

(708017, Жиззах вилояти, Жиззах ноҳияси, «Навоий» колхози)

Кундузги бўлимга: зоотехния, зооветеринария, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил этиш, хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили.

АБАЙ НОМЛИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(708708, Жиззах вилояти, Гагарин шаҳри, Мирзачўл ноҳияси)

Кундузги бўлимга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил этиш, хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили.

Сиртқи бўлимга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

ҒАЛЛАОРОЛ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ТЕХНИКУМИ

(704620, Жиззах вилояти, Ғаллаорол шаҳри)

Кундузги бўлимга: хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, агрономия, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил қилиш, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

Сиртқи бўлимга: хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

ҚЎҚОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(713014, Қўқон шаҳри, Ленин кўчаси, 23-уй)

Кундузги бўлимга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш, автомобилларни таъмирлаш ва уларга техника хизмати кўрсатиш.

Сиртқи бўлимга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш, автомобилларни таъмирлаш ва уларга техника хизмати кўрсатиш.

ФАРҒОНА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ТЕХНИКУМИ

(713740, Фарғона вилояти, Ёзёвон қишлоғи)

Кундузги бўлимга: агрономия, ўсимликларни ҳимоя қилиш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил этиш, хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили.

Сиртқи бўлимга: агрономия, ўсимликларни ҳимоя қилиш, хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили.

АНДИЖОН ҲИСОБ-БУХГАЛТЕРИЯ ТЕХНИКУМИ

(710000, Андижон шаҳри, Дружба кўчаси, 2-уй)

Кундузги бўлимга: халқ хўжалиги тармоқларида ҳисоб ва режалаштириш, хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлашни ташкил этиш ва товаршунослик.

Сиртқи бўлимга: халқ хўжалиги тармоқларида ҳисоб ва режалаштириш, хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини тайёрлашни ташкил этиш ва товаршунослик.

АНДИЖОН ЗООВЕТЕРИНАРИЯ ТЕХНИКУМИ

(711043, Андижон вилояти, Марҳамат шаҳри)

Кундузги бўлимга: зоотехния, зооветеринария, ветеринария, гўшт ва гўшт маҳсулотлари технологияси.

Сиртқи бўлимга: зоотехния, гўшт ва гўшт маҳсулотлари технологияси.

АНДИЖОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(711043, Андижон вилояти, Шаҳрихон шаҳри, Комаров кўчаси, 2-уй)

Кундузги бўлимга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш, автомобилларни таъмирлаш ва уларга техника хизмати кўрсатиш.

Сиртқи бўлимга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш, автомобилларни таъмирлаш ва уларга техника хизмати кўрсатиш.

«САВАЙ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(713300, Андижон вилояти, Қўрғонтепа қишлоғи)

Кундузги бўлимга: агрономия, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил қилиш.

НАМАНГАН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ТЕХНИКУМИ

(718000, Наманган шаҳри, Ленин шоҳкўчаси, 16-уй)

Кундузги бўлимга: хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, ипакчилик, зоотехния, агрономия, ветеринария.

Сиртқи бўлимга: хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, агрономия, ипакчилик, зоотехния.

НАМАНГАН МЕВА-САБЗАВОТЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(717320, Наманган вилояти, Янгиқўрғон қўрғони)

Кундузги бўлимга: агрономия, мева ва сабзавотларни сақлаш ва қайта ишлаш.

НАМАНГАН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(717121, Наманган вилояти, Тўрақўрғон шаҳри)

Кундузги бўлимга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини автоматлаштириш ва электрлаштириш, автомобилларни таъмирлаш ва уларга техника хизмати кўрсатиш.

Сиртқи бўлимга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини автоматлаштириш ва электрлаштириш, автомобилларни таъмирлаш ва уларга техника хизмати кўрсатиш.

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ

(717000, Наманган вилояти, Поп ноҳияси, Ғурумсарой қўрғони)

Кундузги бўлимга: хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, зооветеринария, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил этиш.

САМАРҚАНД ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(704401, Самарқанд вилояти, Даҳбед қўрғони)

Кундузги бўлимга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш, товаршунослик, моддий-техника таъминоти ва маиший хизмат, автомобилларни таъмирлаш ва уларга техника хизмати кўрсатиш.

Сиртқи бўлимга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш, товаршунослик, моддий-техника таъминоти ва маиший хизмат, автомобилларни таъмирлаш ва уларга техника хизмати кўрсатиш.

САМАРҚАНД ЗООВЕТЕРИНАРИЯ ТЕХНИКУМИ

(703000, Самарқанд шаҳри, Хушвақт қўрғони)

Кундузги бўлимга: зоотехния, ветеринария, зооветеринария, гўшт ва паррандачилик маҳсулотлари технологияси, хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили.

Сиртқи бўлимга: зоотехния, гўшт ва паррандачилик маҳсулотлари технологияси, хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили.

САМАРҚАНД МЕВА-САБЗАВОТЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(703902, Самарқанд шаҳри, Миронқул қўрғони)

Кундузги бўлимга: мева-сабзавотларни сақлаш ва қайта ишлаш, хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, агрономия, виночилик технологияси, консервалаш технологияси.

Сиртқи бўлимга: бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, агрономия; мева-сабзавотларни сақлаш ва қайта ишлаш, мусаллас тайёрлаш технологияси.

БУХОРО ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(705007, Бухоро вилояти, Газли шоҳкўчаси, 31-уй)

Кундузги бўлимга: хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, агрономия, ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини тайёрлашни ташкил этиш ва товаршунослик.

Сиртқи бўлимга: хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини тайёрлашни ташкил этиш ва товаршунослик.

РОМИТОН СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(706402, Бухоро вилояти, Ромитон ноҳияси, Ромитон совхози)

Кундузги бўлимга: халқ хўжалиги тармоқларида иқтисод ва режалаштириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил этиш, зооветеринария.

ҚАРШИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ТЕХНИКУМИ

(730019, Қарши шаҳри, Хонобод шоҳкўчаси, 19-уй)

Кундузги бўлимга: хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, халқ хўжалиги тармоқларида иқтисод ва режалаштириш, агрономия, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил этиш.

Сиртқи бўлимга: хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, халқ хўжалиги тармоқларида иқтисод ва режалаштириш, агрономия.

УСМОН ЮСУПОВ НОМЛИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ

(731408, Қашқадарё вилояти, Нишон ноҳияси)

Кундузги бўлимга: зоотехния, ветеринария, зооветеринария, халқ хўжалиги тармоқларида иқтисод ва режалаштириш.

Сиртқи бўлимга: халқ хўжалиги тармоқларида иқтисод ва режалаштириш, зоотехния.

ТЕРМИЗ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ТЕХНИКУМИ

(733008, Термиз шаҳри, Оржоникидзе кўчаси, 41-уй)

Кундузги бўлимга: халқ хўжалиги тармоқларида иқтисод ва режалаштириш, хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил этиш, ветеринария, зооветеринария.

Сиртқи бўлимга: халқ хўжалиги тармоқларида иқтисод ва режалаштириш, хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили.

ГАГАРИН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(733115, Сурхондарё вилояти, Гагарин ноҳияси, Комсомол қўрғони)

Кундузги бўлимга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш.

Сиртқи бўлимга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш.

САРИОСИЁ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ТЕХНИКУМИ

(733613, Сурхондарё вилояти, Гагарин ноҳияси, Комсомол қўрғони)

Кундузги бўлимга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил қилиш.

ХИВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ТЕХНИКУМИ

(741413, Хоразм вилояти, Хива шаҳри, Тозабоғ кўчаси, 2-уй)

Кундузги бўлимга: хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, агрономия, зооветеринария, ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва товаршунослик.

Сиртқи бўлимга: хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва товаршунослик.

НУКУС ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ТЕХНИКУМИ

(742009, Қорақалпоғистон Мухтор жумҳурияти, Чимбой шаҳри)

Кундузги бўлимга: хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, ветеринария, агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил этиш.

Сиртқи бўлимга: хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

ТУРТКУЛ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ТЕХНИКУМИ

(743700, Қорақалпоғистон Мухтор жумҳурияти, Тўрткўл шаҳри)

Кундузги бўлимга: қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил этиш, агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

Сиртқи бўлимга: қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

«ШУМАНАЙ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(743130, Қорақалпоғистон Мухтор жумҳурияти, Шуманай қўрғони)

Кундузги бўлимга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил этиш.

Сиртқи бўлимга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш.

АВЕЗОВ НОМЛИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ

(743016, Қорақалпоғистон Мухтор жумҳурияти, Чимбой шаҳри)

Кундузги бўлимга: қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил этиш, халқ хўжалиги тармоқларида иқтисод ва режалаштириш, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, автомобилларни таъмирлаш ва уларга техника хизмати кўрсатиш.

Сиртқи бўлимга: халқ хўжалиги тармоқларида иқтисод ва режалаштириш, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, автомобилларни таъмирлаш ва уларга техника хизмати кўрсатиш.

«ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(743818, Қорақалпоғистон Мухтор жумҳурияти, Элликқалъа ноҳияси)

Кундузги бўлимга: агрономия, мева-сабзавотларни сақлаш ва қайта ишлаш, халқ хўжалиги тармоқларида иқтисод ва режалаштириш.

ҲАЗАРБОҒ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(733514, Сурхондарё вилояти, Денов ноҳияси)

Кундузги бўлимга: агрономия, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил этиш.

Сиртқи бўлимга: Агрономия.

ҚАМАШИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ТЕХНИКУМИ

(731438, Қашқадарё вилояти, Қамаши ноҳияси, Баландчайла қўрғони)

Кундузги бўлимга: агрономия, хўжалик фаолиятида бухгалтерия ҳисоби, назорати ва таҳлили, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил этиш.

«БЕШАРИҚ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(713120, Фарғона вилояти, Киров ноҳияси

Кундузги бўлимга: агрономия, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси ва уни ташкил этиш.

ЎЗБЕКИСТОН ССЖ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ

1. ЎзССЖ ўрта махсус ўқув юртларига СССР ҳудудида яшовчи, асосий ёки ўрта умумий таълимга эга бўлган СССР фуқаролари, шунингдек чет эл фуқаролари қабул қилинади.

2. Ўқув юртига қабул қилинувчи барча фуқаролар тенг ҳуқуқлидир.

Фақатгина СССР Соғлиқни сақлаш вазирлигининг тиббий хулосасига кўра бу кўрсатма чегараланади.

3. Мазкур билим юртига кирувчилар учун қабул тартиби ва шартлари қабул комиссияси томонидан ҳужжатлар қабул қилинишидан икки ой олдин кирувчиларга маълум қилинади.

Ўқишга кирувчилар ҳужжатларини ўзлари кираётган ўқув юртининг қабул ҳайъатига топширадилар.

Ариза топшириш муддати ва тартиби, имтиҳон топшириладиган фанларнинг сони, кириш имтиҳонларининг муддати ва шакли, танлов тартиби ва бошқа қўшимча талабалар техникум маъмурияти томонидан белгиланади.

Ўқувчилар сафига қабул қилиш ўқув йили бошланишидан камида 5 кун олдин ўтказилади.

4. Ўқув юртларида 3 тагача кириш имтиҳонлари бўлиши, шулардан бири — рус тилида, Ўзбекистон ССЖ давлат тили — ўзбек тилидан бўлиши лозим. (Қорақалпоғистон Мухтор жумҳурияти учун — қорақалпоқ тилида).

5. Ўзбекистон ССЖдаги барча ўқув юртларига қабул қилинувчилар кириш имтиҳонларини рус тилида ёки Ўзбекистон ССЖнинг давлат тили — ўзбек тилида топширишлари мумкин (Қорақалпоғистон жумҳурияти учун — қорақалпоқ тилида).

4 ва 5— бандларга изоҳ: қозоқ, туркман, тожик ва бошқа миллатлар зич яшайдиган ҳудудларда ўқув юртларига кириш имтиҳонларини ўз тилларида топширишлари мумкин.

6. Кириш имтиҳонлари (мутахассислик бўйича имтиҳондан ташқари) асосий ёки ўрта умумий таълим мактабларининг дастурига мувофиқ тузилади.

Мутахассислик бўйича кириш имтиҳонлари бошқарув маъмурияти тасдиқлаган дастурга мувофиқ ўтказилади.

7. Бошқарув маъмуриятининг тасдиқланган ҳужжатига мувофиқ кириш имтиҳонларини халқ таълимининг бошқа тармоқларида ўтказилган синовлар билан тенглаштириш мумкин (ўрта мактабни, махсус ўқув юртини битириш имтиҳонлари, фанлар бўйича ўтказилган олимпиадалар, фанлар бўйича танлов ва бошқалар).

8. Кундузги махсус билим юртини битирган шахслар ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқишга кириш ҳуқуқига эгадирлар.

9. Имтиҳонларни муваффақиятли топширган ва танловдан ўтган шахслар ўқишга кириш ҳуқуқига эгадирлар.

10. Умумий таълим мактабини олтин ёки кумуш медаль билан, махсус билим юртини имтиёзли диплом билан тугатган шахслар кириш имтиҳонларисиз (мутахассислик бўйича имтиҳондан ташқари) қабул қилинади.

Танлов бўлган тақдирда қабул ҳайъатига битта кириш имтиҳони киритиш ҳуқуқи берилади.

Ўқув юртлари томонидан белгиланган тахчил соҳаларга маълумоти ҳақидаги ҳужжатларида «4» ва «5» баҳоларга эга бўлган шахслар суҳбат асосида кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Кириш имтиҳонларида ижобий баҳо олган етимлар, ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болалар, 1 ва 2 — гуруҳ ногиронлари, запасга бўшатилган ҳарбий хизматчилар танловсиз қабул қилинадилар.

Иттифоқдош ёки жумҳурият ҳукумати томонидан белгиланган бошқа имтиёзлар бошқарув маъмурияти билан келишилган ҳолда билим юрти томонидан жорий этилади.

11. Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқишга биринчи навбатда танланган мутахассислик бўйича ишловчилар; запасга бўшатилганига камида 3 йил бўлган ҳарбий хизматчилар; ҳарбий хизматчиларнинг аёллари; 1 ва 2— гуруҳ ногиронлари; танлаган мутахассислиги бўйича ҳунар-техника билим юртларини тамомлаганлар, 3 ёшгача боласи бўлган ишламайдиган аёллар; санъат ва маданият мутахассислигига кирувчилар ва бошқа шахслар ўқув юрти қарорига кўра қабул қилинади.

12. Қабул ҳайъатига танловдан сўнг бўш қолган ўринларга бошқа олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиҳонлардан ижобий баҳо олиб, танловдан ўтолмай қолган шахсларни махсус маълумотномалар асосида қабул қилиш рухсат этилади.

13. Қабул билан боғлиқ бўлган барча масалаларни Ўзбекистон ССЖнинг ўрта махсус ўқув юртларига қабул қилиш қоидалари ва қабул ҳайъати ҳақидаги Низомга кўра бошқарув маъмурияти ва қабул хайъати кўриб чиқади.

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»
(«Сельская правда»)
Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана
Выходит на узбекском языке.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

ТЕЛЕФОНЛАР: Муҳаррир ўринбосарлари —33-44-43, 32-56-21, 33-16-27, 32-54-41, Масъул котиб — 33-09-93, 32-56-26. Масъул котиб ўринбосарлари — 32-56-25, 32-54-48, 32-54-47. Партия турмуши бўлими— 33-54-33, 32-56-22. Совет қурилиши бўлими —32-56-34. Деҳқончилик бўлими — 32-56-35, 32-54-51. Чорвачилик бўлими —32-56-33. Қишлоқ қурилиши бўлими —32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 33-54-33. 32-56-36, Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46, 32-56-39. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-54-52. Безатиш бўлими—32-58-79. Эълонлар бўлими — 33-81-42.

БУЮРТМА № 5696 Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди 21.00. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12